

اظهار نظر کارشناسی درباره:
**« طرح اصلاح جدول حوزه‌های انتخابیه مجلس
شورای اسلامی و تعداد نمایندگان آنها »**
ثبت‌های (۱۷۵، ۲۰۲، ۶۳۸، ۴۰۳، ۵۶۸)
(ماده واحد طرح)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تاریخ انتشار:
۱۴۰۲/۶/۱۱

مرکز پژوهش‌های
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۹۲۴۰
کد موضوعی: ۲۶۰

عنوان گزارش:

اظهارنظر کارشناسی درباره:
«طرح اصلاح جدول حوزه‌های انتخابیه مجلس شورای اسلامی و تعداد نمایندگان آنها»
ثبت‌های (۱۷۵، ۲۰۲، ۶۳۸، ۴۰۳، ۵۶۸)
(ماده واحد طرح)

نام دفتر:

مطالعات سیاسی (گروه سیاست داخلی)

تهیه و تدوین:

فاطمه سادات میراحمدی

اظهارنظرکننده:

محمد صالحی (دفتر مطالعات حقوقی)

ناظران علمی:

حسن کریمی فرد

گرافیک و صفحه‌آرایی:

سیده فاطمه ابوطالبی

ویراستار ادبی:

زهره عطاردی

واژه‌های کلیدی:

- اصلاح جدول حوزه‌های انتخابیه
- افزایش نمایندگان
- جمعیت
- مقتضیات اجتناب ناپذیر

جدول ۱۸. تغییرات پیشنهادی در مرزهای حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان استان کهگیلویه و بویراحمد در طرح حاضر و پیامدهای آن از منظر نسبت جمعیت به تعداد نماینده (نسبت به میانگین کشوری هر ۲۴۵.۹۲۷ نفر یک نماینده) ۲۷

جدول ۱۹. تغییرات پیشنهادی در مرزهای حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان استان گلستان در طرح حاضر و پیامدهای آن از منظر نسبت جمعیت به تعداد نماینده (نسبت به میانگین کشوری هر ۲۴۵.۹۲۷ نفر یک نماینده) ۲۷

جدول ۲۰. تغییرات پیشنهادی در مرزهای حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان استان مازندران در طرح حاضر و پیامدهای آن از منظر نسبت جمعیت به تعداد نماینده (نسبت به میانگین کشوری هر ۲۴۵.۹۲۷ نفر یک نماینده) ۲۸

جدول ۲۱. تغییرات پیشنهادی در مرزهای حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان استان مرکزی در طرح حاضر و پیامدهای آن از منظر نسبت جمعیت به تعداد نماینده (نسبت به میانگین کشوری هر ۲۴۵.۹۲۷ نفر یک نماینده) ۲۹

جدول ۲۲. تغییرات پیشنهادی در مرزهای حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان استان هرمزگان در طرح حاضر و پیامدهای آن از منظر نسبت جمعیت به تعداد نماینده (نسبت به میانگین کشوری هر ۲۴۵.۹۲۷ نفر یک نماینده) ۳۰

جدول ۲۳. تغییرات پیشنهادی در مرزهای حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان استان یزد در طرح حاضر و پیامدهای آن از منظر نسبت جمعیت به تعداد نماینده (نسبت به میانگین کشوری هر ۲۴۵.۹۲۷ نفر یک نماینده) ۳۱

جدول ۲۴. پیامد تغییرات ایجاد شده طبق مصوبه کمیسیون از منظر جمعیتی در مقایسه با میانگین کشوری ۲۴۵.۹۲۷.. ۳۲

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«طرح اصلاح جدول حوزه‌های انتخابیه مجلس شورای اسلامی و تعداد نمایندگان آنها»

تبت‌های (۱۷۵، ۲۰۲، ۶۳۸، ۴۰۳، ۵۶۸) (ماده واحد طرح)

چکیده

ارزیابی قرار گیرد. طبق نتایج پژوهش، به استثنای تغییرات جمعیتی که طبق مصوبه کمیسیون در حوزه‌های انتخابیه کشور، در راستای تحقق تبصره «۲» ماده (۱۴) قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری به وجود خواهد آمد، مهم‌ترین نقطه ضعف ماده واحد این است که از میان ۶۳ حوزه انتخابیه‌ای که مشمول تغییرات مصوبه کمیسیون خواهند بود، پس از اعمال تغییرات مندرج در ماده واحد، ۱۳ حوزه (۲۰/۷ درصد) از انحراف جمعیت ۴۰- درصد و بالاتر نسبت به میانگین کشوری «هر ۲۴۵,۹۲۷ نفر یک نماینده» برخوردار خواهند بود که در ۱۲ مورد این وضعیت مغایر عدالت انتخاباتی مندرج در بند «۱» سیاست‌های کلی انتخابات و لذا نیازمند اصلاح است. لذا تصویب ماده واحد طرح، مشروط به اصلاح ۱۲ مورد مذکور پیشنهاد می‌شود.

در دوره یازدهم مجلس شورای اسلامی، پنج طرح (به شماره ثبت ۱۷۵، ۲۰۲، ۶۳۸، ۴۰۳ و ۵۶۸) با هدف اصلاح جدول حوزه‌های انتخابیه مجلس شورای اسلامی و افزایش تعداد نمایندگان اعلام وصول شد. طرح‌های مذکور به استناد تبصره «۱» ماده (۱۴۳) قانون آیین نامه داخلی مجلس، به دلیل اشتراک موضوع با یکدیگر ادغام و در کمیسیون امور داخلی کشور و شوراهای مورد بررسی قرار گرفت و در نهایت در جلسه مورخ ۱۴۰۲/۳/۱ کمیسیون امور داخلی کشور و شوراهای ماده واحد مصوبه کمیسیون اختصاص رسید. گزارش حاضر به بررسی ماده واحد مصوبه کمیسیون اختصاص دارد. در این راستا تلاش شده است مصوبه کمیسیون امور داخلی کشور و شوراهای منظر تغییراتی که در حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان به وجود خواهد آورد، به تفکیک استان‌های کشور و براساس شاخص‌های مندرج در اصل (۶۴) قانون اساسی و سیاست‌های کلی انتخابات، مورد

۱. مقدمه

در دوره یازدهم مجلس شورای اسلامی، پنج طرح با عناوین «طرح اصلاح جدول حوزه‌های انتخابیه مجلس شورای اسلامی و تعداد نمایندگان آنها» (تبت ۱۷۵)؛ «طرح اصلاح قانون تعیین محدوده حوزه‌های انتخاباتی مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۶۶/۱/۳۰ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن» (تبت ۲۰۲)؛ «طرح اصلاح جدول حوزه‌های انتخابیه مجلس شورای اسلامی و تعداد نمایندگان آنها» (تبت ۶۳۸)؛ «طرح اصلاح قانون تعیین محدوده حوزه‌های انتخاباتی مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۶۶/۱/۳۰ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن» (تبت ۴۰۳)؛ و «طرح اصلاح حوزه‌های انتخابیه دارای پنج شهرستان» (تبت ۵۶۸) با هدف اصلاح جدول حوزه‌های انتخابیه مجلس شورای اسلامی و افزایش تعداد نمایندگان اعلام وصول شد. طرح‌های مذکور به استناد تبصره «۱» ماده (۱۴۳) قانون آیین نامه داخلی مجلس، به دلیل اشتراک موضوع با یکدیگر ادغام و در کارگروه تخصصی شکل گرفته در کمیسیون امور داخلی کشور و شوراهای که فعالیت خود را از اردیبهشت ۱۴۰۰ آغاز نمود، مورد بررسی قرار گرفت و در نهایت در جلسه مورخ ۱۴۰۲/۳/۱ کمیسیون امور داخلی کشور و شوراهای با انجام اصلاحاتی در متن به تصویب رسید.

گزارش حاضر به بررسی ماده واحد مصوبه کمیسیون اختصاص دارد. در این راستا تلاش می‌شود براساس شاخص‌های مندرج در اصل (۶۴) قانون اساسی و سیاست‌های کلی انتخابات، تغییرات صورت گرفته در مرزهای حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان به تفکیک استان‌های کشور مورد بررسی قرار گیرد. شایان ذکر است که براساس آنچه در گزارش بررسی کلیات طرح ذکر شد، در گزارش حاضر نیز انحراف جمعیت حوزه‌های انتخابیه از میانگین کشوری براساس دستبندی زیرارزیابی می‌شود:

۱. انحراف مثبت از میانگین کشوری؛ ۲. انحراف صفر تا ۱۹/۹- درصد از میانگین کشوری به عنوان انحراف مناسب؛ ۳. انحراف ۲۰- تا ۲۹/۹- درصد از میانگین کشوری به عنوان انحراف قابل تحمل؛ ۴. انحراف ۳۰- تا ۳۹/۹- درصد از میانگین کشوری به عنوان انحراف نسبتاً بالا؛ ۵. انحراف ۴۰- درصد و بالاتر از آن به عنوان انحراف بالا و غیر قابل تحمل.

۱. برای اطلاعات بیشتر رجوع شود به: فاطمه سادات میراحمدی (۱۴۰۲). اظهار نظر کارشناسی درباره: «طرح اصلاح جدول حوزه‌های انتخابیه مجلس شورای اسلامی و تعداد نمایندگان آنها» تبت‌های (۱۷۵، ۲۰۲، ۶۳۸، ۴۰۳، ۵۶۸) (کلیات طرح)، شماره مسلسل ۱۹۲۲۰.

۲. اظهار نظر کارشناسی در خصوص ماده واحد طرح

۱. استان آذربایجان غربی

بند «۱» ذیل ماده واحد بیان می‌دارد:

«با افزایش یک نماینده به تعداد نمایندگان استان آذربایجان غربی، حوزه‌های انتخابیه آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:
الف) چالدران از حوزه انتخابیه «ماکو، چالدران، شوط و پلدشت» منتزع و به حوزه انتخابیه «خوی و چایپاره» افزوده می‌شود.
ب) نام حوزه انتخابیه «ماکو، چالدران، شوط و پلدشت» به حوزه انتخابیه «ماکو، شوط و پلدشت» اصلاح می‌شود و نام حوزه انتخابیه «خوی و چایپاره» به حوزه انتخابیه «خوی، چایپاره و چالدران» اصلاح می‌شود.
پ) تعداد نمایندگان حوزه انتخابیه «خوی، چایپاره و چالدران» از یک نفر به دو نفر افزایش می‌یابد.»

در این زمینه نکات ذیل قابل تأمل است:

■ در حال حاضر حوزه انتخابیه خوی و چایپاره، ۳۹۵,۹۵۶ نفر جمعیت و یک نماینده دارد. با الحاق شهرستان چالدران به این حوزه انتخابیه، جمعیت آن ۴۴۱,۰۱۶ نفر، خواهد شد که نسبت به میانگین کشوری ۱۹۵,۰۸۹ نفر جمعیت مازاد خواهد داشت. با افزایش تعداد نمایندگان این حوزه به ۲ نفر، در واقع به هر ۲۲۰,۵۰۸ نفر یک نماینده تعلق خواهد گرفت که به این معناست که به ازای هر نماینده نسبت به میانگین کشوری، ۲۵,۴۱۹ نفر کمبود جمعیت (انحراف ۱۰/۳- درصدی از میانگین کشوری) وجود خواهد داشت که انحرافی مناسب است. با احتساب ۲ نماینده مجموع انحراف این حوزه ۵۰,۸۳۸- نفر خواهد بود.

■ شایسته است در جزء «الف» بند فوق، چالدران به «شهرستان چالدران» اصلاح شود. همچنین ضروری است نقاط جزء چالدران ذکر شوند.
■ حوزه انتخابیه ماکو و چالدران و پلدشت و شوط، ۲۳۷,۶۶۳ نفر جمعیت دارد که به میانگین کشوری ۲۴۵,۹۲۷ نفر نزدیک است. با انتزاع شهرستان چالدران (با جمعیت ۴۵,۰۶۰ نفر) از حوزه انتخابیه مذکور، جمعیت این حوزه به ۱۹۲,۶۰۳ نفر کاهش خواهد یافت که نسبت به میانگین کشوری ۵۳,۳۲۴ نفر کمبود جمعیت خواهد داشت (انحراف ۲۱/۶- درصدی از میانگین کشوری) که انحرافی قابل تحمل است.

جدول ۱. تغییرات پیشنهادی در مرزهای حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان استان آذربایجان غربی در طرح حاضر و پیامدهای آن از منظر نسبت جمعیت به تعداد نماینده (نسبت به میانگین کشوری هر ۲۴۵,۹۲۷ نفر یک نماینده)

ردیف	نام حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد کنونی نماینده	تعداد نماینده اختصاص یافته در مصوبه کمیسیون	نسبت جمعیت به یک نماینده (پس از اختصاص نماینده جدید)	مجموع انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری	درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری (پس از اختصاص نماینده / اصلاح مرزها / تفکیک حوزه)	وضعیت استان از منظر کمبود یا مازاد نماینده
۱	خوی، چایپاره، و چالدران	۴۴۱,۰۱۶	۱	۱	۲۲۰,۵۰۸	-۵۰,۸۳۸	-۱۰/۳	۱/۲ نفر کمبود
۲	ماکو، شوط و پلدشت	۱۹۲,۶۰۳	۱	-	۱۹۲,۶۰۳	-۵۳,۳۲۴	-۲۱/۶	

مأخذ: یافته‌های پژوهش.

۲. استان اصفهان

بند «۲» ذیل ماده واحد بیان می‌دارد:

با افزایش دو نماینده، به تعداد نمایندگان استان اصفهان، حوزه‌های انتخابیه آن به شرح زیر اصلاح می‌شوند:

(الف) شهرهای ورزنه، کوهپایه، جرقویه و هرنند از حوزه انتخابیه «اصفهان، ورزنه، کوهپایه، جرقویه و هرنند» منتزع و حوزه انتخابیه «ورزنه، کوهپایه، جرقویه و هرنند» به مرکزیت جرقویه با اختصاص یک نماینده ایجاد می‌شود.

(ب) نام حوزه انتخابیه «اصفهان، ورزنه، کوهپایه، جرقویه و هرنند» به حوزه انتخابیه «اصفهان» اصلاح می‌شود.

(پ) دهستان دره‌شور تابع بخش وردشت شهرستان سمیرم، از حوزه انتخابیه «شهرضا و دهاقان» منتزع و به حوزه انتخابیه «سمیرم» الحاق می‌شود و نام حوزه انتخابیه «سمیرم» به حوزه انتخابیه «سمیرم و دهستان دره‌شور» اصلاح می‌شود.

(ت) نام حوزه انتخابیه «شهرضا و دهاقان و دهستان دره‌شور» به «شهرضا و دهاقان» اصلاح می‌شود.

(ث) با انتزاع شهرستان آران و بیدگل از حوزه انتخابیه «کاشان و آران و بیدگل»، حوزه انتخابیه «آران و بیدگل» منطبق بر محدوده جغرافیایی شهرستان آران و بیدگل، با اختصاص یک نماینده ایجاد می‌شود.

(ج) نام حوزه انتخابیه «کاشان و آران و بیدگل»، به «کاشان» اصلاح می‌شود.

(چ) بخش قمصر تابع شهرستان کاشان، از حوزه انتخابیه «نطنز و بخش قمصر» منتزع و به حوزه انتخابیه «کاشان» الحاق می‌شود و نام حوزه انتخابیه «نطنز و بخش قمصر» به حوزه انتخابیه «نطنز» اصلاح می‌شود.

در این زمینه نکات ذیل قابل تأمل است:

■ ضروری است ایرادات نگارشی در بند «۲» اصلاح شوند. برای مثال، در صدر جزء «الف»، ضروری است «شهرستان‌های» جایگزین واژه «شهرهای» شود؛ در انتهای جزء «الف» ضروری است عبارت «به مرکزیت شهر نیک‌آباد» جایگزین به «به مرکزیت جرقویه» شود؛ همچنین نقاط جزء حوزه آران و بیدگل ذکر شود.

■ جزء «پ» و «چ» بند فوق در راستای تبصره «۲» ماده (۱۴) قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری است و لذا مورد تأیید است.

■ در استان اصفهان بیشترین درصد انحراف مثبت نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری متعلق به حوزه انتخابیه کاشان، آران و بیدگل است. حوزه انتخابیه کاشان، آران و بیدگل، در حال حاضر ۴۵۴,۷۵۲ نفر جمعیت دارد. با الحاق بخش قمصر (با جمعیت ۱۳,۲۴۷ نفر) تابع شهرستان کاشان (مندرج در جزء «چ») به این حوزه، جمعیت حوزه انتخابیه کاشان و آران و بیدگل و بخش قمصر به ۴۶۷,۹۹۹ نفر افزایش خواهد یافت. در این صورت این حوزه نسبت به میانگین کشوری از مازاد ۲۲۲,۰۷۲ نفری برخوردار است (انحراف ۹۰/۲+ درصدی از میانگین کشوری) که به میانگین کشوری نزدیک است و به معنای نیاز به افزایش یک نماینده است. طبق جزء «ث» بند فوق، شهرستان آران و بیدگل از این حوزه منتزع و تبدیل به یک حوزه مستقل می‌شود. شهرستان آران و بیدگل با جمعیت ۱۰۳,۵۱۷ نفر نسبت به میانگین کشوری ۱۴۲,۴۱۰ نفر کمبود جمعیت دارد (انحراف ۵۷/۹- درصدی از میانگین کشوری). انحراف بالای ۵۰- درصدی از میانگین کشوری خلاف عدالت انتخاباتی مندرج در بند اول سیاست‌های کلی انتخابات است. اختصاص نماینده به این حوزه بدون تفکیک، توزیع متعادل تری از منظر نسبت جمعیت به یک نماینده

به‌ارمغان خواهد آورد.^۱

■ پس از حوزه انتخابیه کاشان و آران و بیدگل، بیشترین انحراف مثبت از میانگین کشوری نسبت جمعیت به یک نماینده در استان اصفهان، متعلق به حوزه انتخابیه اصفهان است. شایان ذکر است که از منظر عامل وسعت جغرافیایی، این حوزه بیست و پنجمین حوزه انتخابیه وسیع کشور است. حوزه مذکور ۲,۲۴۳,۲۴۹ نفر جمعیت و ۵ نماینده دارد. در واقع در حال حاضر در این حوزه به هر ۴۴۸,۶۵۰ نفر، یک نماینده تعلق می‌گیرد که به‌ازای هر نماینده، نسبت به میانگین کشوری انحراف ۲۰۲,۷۲۳+ (انحراف ۸۲/۴+ درصدی از میانگین کشوری) دارد. اما از آنجاکه این حوزه ۵ نماینده دارد، باید مجموع انحراف در نظر گرفته شود. با احتساب ۵ نماینده، این حوزه در مجموع انحراف ۱۳,۶۱۵+ نفری دارد که به معنای کمبود ۴/۱ نماینده است. شایان ذکر است که حوزه انتخابیه اصفهان تا سال ۱۴۰۰ در برگیرنده یک شهرستان (شهرستان اصفهان) بوده است. در سال ۱۴۰۰ طبق مصوبه دولت، چهار شهرستان جدید و کم جمعیت (ورزنه، هرنند، کوهپایه و جرقویه) از محدوده شهرستان اصفهان منتزع شده است که در مجموع ۱۱۲,۲۵۸ نفر جمعیت دارند. طبق جزء «الف» بند فوق، یک نماینده به چهار شهرستان جدید التأسیس مذکور اختصاص یافته است. جمعیت شهرستان‌های ورزنه، هرنند، کوهپایه و جرقویه نسبت به میانگین کشوری ۱۳۳,۶۶۹ نفر کمبود جمعیت دارد (انحراف ۵۴/۳- درصدی از میانگین کشوری) که انحراف بالایی است. در این مورد نیز انحراف بالای ۵۰- درصدی از میانگین کشوری خلاف عدالت انتخاباتی مندرج در بند مذکور است. لذا پیشنهاد می‌شود که بدون تفکیک حوزه، یک نماینده به حوزه انتخابیه اصفهان در برگیرنده شهرستان‌های اصفهان، ورزنه، هرنند، کوهپایه و جرقویه اضافه شود.

۱. در صورت عدم تفکیک و صرفاً افزایش نماینده، در حوزه کاشان و آران و بیدگل با ۴۶۷,۹۹۹ نفر جمعیت با احتساب دو نماینده، در واقع به هر ۲۳۳,۹۹۹ نفر یک نماینده تعلق خواهد گرفت که به میانگین کشوری خیلی نزدیک است (انحراف ۴/۸- درصدی از میانگین کشوری).

جدول ۲. تغییرات پیشنهادی در مرزهای حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان استان اصفهان در طرح حاضر و پیامدهای آن از منظر نسبت جمعیت به تعداد نماینده (نسبت به میانگین کشوری هر ۲۴۵.۹۲۷ نفر یک نماینده)

ردیف	نام حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد کنونی نماینده	تعداد نماینده اختصاص یافته در مصوبه کمیسیون	نسبت جمعیت به یک نماینده (پس از اختصاص نماینده جدید)	مجموع انحراف نسبت جمعیت نماینده از میانگین کشوری	درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری (پس از اختصاص نماینده / اصلاح مرزها / تفکیک حوزه)	وضعیت استان از منظر کمبود یا مازاد نماینده
۱	ورزنه، هرند، کوهپایه و جرقویه	۱۱۲,۲۵۸	-	۱	۱۱۲,۲۵۸	-۱۳۳,۶۶۹	-۵۴/۳	۱/۸ نفر کمبود
۲	اصفهان	۲,۱۳۰,۹۹۱	۵	-	۴۲۶,۱۹۸	+۹۰۱,۳۵۶	+۷۳/۳	
۳	آران و بیدگل	۱۰۳,۵۱۷	-	۱	۱۰۳,۵۱۷	-۱۴۲,۴۱۰	-۵۷/۹	
۴	کاشان و بخش قمصر	۳۶۴,۴۸۲	۱	-	۳۶۴,۴۸۲	+۱۱۸,۵۵۵	+۴۸/۲	
۵	سمیرم و دهستان دره‌شور	۷۴,۱۰۹	۱	-	۷۴,۱۰۹	۱۷۱,۸۱۸	-۶۹/۸	
۶	شهرضا و دهقان	۱۹۴,۳۰۸	۱	-	۱۹۴,۳۰۸	-۵۱,۶۱۹	-۲۰/۹	
۷	نطنز	۴۳,۹۷۷	۱	-	۴۳,۹۷۷	-۲۰۱,۹۵۰	-۸۲/۱	

مأخذ: همان.

۳. استان البرز

بند «۳» ذیل ماده واحد بیان می‌دارد:

با افزایش سه نماینده به تعداد نمایندگان استان البرز، حوزه‌های انتخابیه آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:
الف) با اضافه شدن یک نماینده، به حوزه انتخابیه «ساوجبلاغ، طالقان و نظرآباد»، تعداد نمایندگان این حوزه از یک نفر به دو نفر افزایش می‌یابد.
ب) تعداد نمایندگان حوزه انتخابیه «کرج، اشتهارد، فردیس و آسارا» از دو نفر به چهار نفر افزایش می‌یابد.

در این زمینه نکات ذیل قابل تأمل است:

۲ نماینده دارد. در واقع در این حوزه انتخابیه، به هر ۱,۱۴۱,۵۸۷ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد و به‌ازای هر نماینده مازاد جمعیت ۸۹۵,۶۶۰ نفری (انحراف ۱/۳۶۴ درصدی از میانگین کشوری) از میانگین کشوری وجود دارد. با احتساب ۲ نماینده، مجموع میزان انحراف این حوزه انتخابیه ۱,۷۹۱,۳۲۱ نفر است که به معنای نیاز به افزایش ۷/۲ نفر نماینده است. در مصوبه کمیسیون ۲ نماینده به این حوزه تخصیص یافته است. با افزایش تعداد نمایندگان این حوزه به ۴ نفر، در واقع به هر ۵۷۰,۷۹۴ نفر یک نماینده تعلق خواهد گرفت و به‌ازای هر نفر نسبت به میانگین کشوری ۳۲۴,۸۶۷ نفر مازاد جمعیت وجود دارد (انحراف ۱۳۲+ درصدی). مجموع انحراف این حوزه ۱,۲۹۹,۴۶۷ نفر خواهد بود.

■ حوزه انتخابیه «ساوجبلاغ، طالقان و نظرآباد» با ۴۲۹,۲۲۵ نفر جمعیت و یک نماینده، نسبت به میانگین کشوری ۱۸۳,۲۸۹ نفر مازاد دارد (انحراف ۵/۷۴+ درصدی از میانگین کشوری) دارد. با افزایش یک نماینده، در واقع در این حوزه به هر ۲۱۴,۶۱۲ نفر یک نماینده تعلق خواهد گرفت و به‌ازای هر نماینده، نسبت به میانگین کشوری ۳۱,۳۱۴ نفر کمبود جمعیت (انحراف ۷/۱۲- درصدی از میانگین کشوری) وجود دارد که انحرافی مناسب است. مجموع انحراف این حوزه نیز ۶۲,۶۲۹- نفر خواهد بود.
■ حوزه انتخابیه کرج، اشتهارد و فردیس ۲,۲۸۳,۱۷۵ نفر جمعیت و

جدول ۳. تغییرات پیشنهادی در مرزهای حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان استان البرز در طرح حاضر و پیامدهای آن از منظر نسبت جمعیت به تعداد نماینده (نسبت به میانگین کشوری هر ۲۴۵.۹۲۷ نفر یک نماینده)

ردیف	نام حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد کنونی نماینده	تعداد نماینده اختصاص یافته در مصوبه کمیسیون	نسبت جمعیت به یک نماینده (پس از اختصاص نماینده جدید)	مجموع انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری	درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری (پس از اختصاص نماینده / اصلاح مرزها / تفکیک حوزه)	وضعیت استان از منظر کمبود یا مازاد نماینده
۱	کرج، اشتهارد، فردیس و آسارا	۲,۲۸۳,۱۷۵	۲	۲	۵۷۰,۷۹۴	+۱,۲۹۹,۴۶۷	+۱۳۲	۸ نفر کمبود
۲	ساوجبلاغ، نظرآباد، طالقان و چهارباغ	۴۲۹,۲۲۵	۱	۱	۲۱۴,۶۱۲	-۶۲,۶۲۹	-۱۲/۷	

مأخذ: همان.

۴. استان بوشهر

بند «۴» ذیل ماده واحد بیان می‌دارد:

با افزایش یک نماینده، حوزه‌های انتخابیه استان بوشهر به شرح زیر اصلاح می‌شود:
الف) تعداد نمایندگان حوزه انتخابیه («بوشهر، گناوه و دیلم»)، از یک نفر به دو نفر افزایش می‌یابد.

در این حوزه هر ۲۱۷,۹۵۳ نفر یک نماینده خواهد داشت و به ازای هر نماینده نسبت به میانگین کشوری ۲۷,۹۷۴ نفر کمبود جمعیت (انحراف ۱۱/۳- درصدی از میانگین کشوری) وجود دارد که انحرافی مناسب است. مجموع انحراف ۵۵,۹۴۸- نفر خواهد بود.

در این زمینه نکات ذیل قابل تأمل است:
در استان بوشهر بیشترین انحراف مثبت متعلق به حوزه انتخابیه بوشهر، گناوه و دیلم است. این حوزه با ۴۳۵,۹۰۶ نفر جمعیت و یک نماینده نسبت به میانگین کشوری، ۱۸۹,۹۷۹ نفر جمعیت مازاد دارد (انحراف ۷۷/۲+ درصدی از میانگین کشوری). با افزودن یک نماینده، در واقع

جدول ۴. تغییرات پیشنهادی در مرزهای حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان استان بوشهر در طرح حاضر و پیامدهای آن از منظر نسبت جمعیت به تعداد نماینده (نسبت به میانگین کشوری هر ۲۴۵.۹۲۷ نفر یک نماینده)

ردیف	نام حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد کنونی نماینده	تعداد نماینده اختصاص یافته در مصوبه کمیسیون	نسبت جمعیت به یک نماینده (پس از اختصاص نماینده جدید)	مجموع انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری	درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری (پس از اختصاص نماینده / اصلاح مرزها / تفکیک حوزه)	وضعیت استان از منظر کمبود یا مازاد نماینده
۱	بوشهر، گناوه و دیلم	۴۳۵,۹۰۶	۱	۱	۲۱۷,۹۵۳	-۵۵,۹۴۸	-۱۱/۳	۷/۵ نفر کمبود

مأخذ: همان.

۵. استان تهران

بند «۵» ذیل ماده واحده بیان می‌دارد:

با افزایش پنج نفر نماینده به تعداد نمایندگان استان تهران، حوزه‌های انتخابیه آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:

الف) شهرستان قدس از حوزه انتخابیه «شهریار، قدس و ملارد» تفکیک و حوزه انتخابیه «قدس» منطبق بر محدوده جغرافیایی شهرستان قدس با اختصاص یک نماینده ایجاد می‌شود.

ب) شهرستان ملارد از حوزه انتخابیه «شهریار، قدس و ملارد» تفکیک و حوزه انتخابیه «ملارد» منطبق بر محدوده جغرافیایی شهرستان ملارد با اختصاص یک نماینده ایجاد می‌شود.

پ) نام حوزه انتخابیه «شهریار، قدس و ملارد» به «شهریار» اصلاح می‌شود.

ت) شهرستان رباط‌کریم از حوزه انتخابیه «رباط‌کریم و بهارستان» تفکیک و حوزه انتخابیه «رباط‌کریم» منطبق بر محدوده جغرافیایی شهرستان رباط‌کریم با اختصاص یک نماینده ایجاد می‌شود و نام حوزه انتخابیه «رباط‌کریم و بهارستان» به «بهارستان» اصلاح می‌شود.

ث) تعداد نمایندگان حوزه انتخابیه «ورامین، پیشوا و قرچک» از یک نفر به دو نفر افزایش می‌یابد.

ج) حوزه انتخابیه «پردیس» به مرکزیت پردیس و منطبق بر محدوده جغرافیایی شهرستان پردیس، با اختصاص یک نماینده ایجاد می‌شود.

چ) نام حوزه انتخابیه «تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس» به «تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر» اصلاح می‌شود.

در این زمینه نکات ذیل قابل تأمل است:

■ ضروری است ایرادات نگارشی اصلاح شوند. برای مثال در جزء «الف» و «ب» و «ت» باید نام شهر مرکز حوزه انتخابیه نیز درج گردد. در جزء «ج» ضروری است بعد از واژه مرکزیت، واژه «شهر» درج گردد. همچنین ضروری است نقاط جزء حوزه‌های جدیدالتأسیس و مشمول تغییرات در مصوبه کمیسیون ذکر شود.

- بیشترین انحراف مثبت نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری، متعلق به حوزه انتخابیه شهریار، قدس و ملارد است. این حوزه در شرایط کنونی بیشترین درصد انحراف مثبت از میانگین کشوری را در کل کشور دارد. حوزه انتخابیه شهریار، قدس و ملارد، متشکل از ۳ شهرستان، با ۱,۴۳۸,۱۳۸ نفر جمعیت از یک نماینده برخوردار است. با احتساب میانگین ۲۴۵,۹۲۷ نفر برای این حوزه، ۱,۱۹۲,۲۱۱ نفر مازاد جمعیت (انحراف مثبت ۳۸۴/۷+ درصدی از میانگین کشوری) وجود دارد که به معنای نیاز به ۴/۸ نفر نماینده است.

■ شهرستان قدس با جمعیت ۳۱۶,۶۳۶ نفر و شهرستان ملارد با جمعیت ۳۷۷,۲۹۲ نفر، بیش از میانگین کشوری جمعیت دارند و لذا هر کدام امکان تبدیل به یک حوزه مستقل را دارند. پس از تبدیل دو شهرستان به حوزه‌های مستقل و اختصاص یک نماینده، همچنان نسبت به میانگین کشوری شهرستان قدس ۷۰,۷۰۹ نفر جمعیت مازاد (انحراف ۲۸/۷+ درصدی) و شهرستان ملارد، ۱۳۱,۳۶۵ نفر جمعیت مازاد (انحراف ۵۳/۴+ درصدی از میانگین کشوری) خواهند داشت.

در صورت تصویب طرح حاضر، با انتزاع شهرستان‌های قدس و ملارد، حوزه انتخابیه شهریار با ۷۴۴,۲۱۰ نفر همچنان نسبت به میانگین کشوری دارای

مازاد جمعیت ۴۹۸,۲۸۳ نفری خواهد بود (انحراف ۲۰۲/۶+ درصدی از میانگین کشوری) که به معنای نیاز به ۲ نماینده است.

■ حوزه انتخابیه رباط کریم و بهارستان با ۸۲۷,۸۴۵ نفر جمعیت و یک نماینده نسبت به میانگین کشوری، ۵۸۱,۹۱۸ نفر مازاد جمعیت دارد (انحراف ۲۳۶/۶+ درصدی از میانگین کشوری)، که به معنای کمبود ۲/۳ نفر نماینده است. در مصوبه کمیسیون شهرستان رباط کریم از حوزه انتخابیه «رباط کریم و بهارستان» منتزع و تبدیل به یک حوزه مستقل شده است. شهرستان رباط کریم با جمعیت ۲۹۱,۵۱۶ نفر بیش از میانگین کشوری جمعیت دارد و امکان تبدیل آن به حوزه مستقل وجود دارد. با ایجاد حوزه انتخابیه رباط کریم این حوزه نسبت به میانگین کشوری همچنان ۴۵,۵۸۹ نفر جمعیت مازاد داشت (انحراف ۱۸/۵+ درصدی از میانگین کشوری).

در صورت تصویب طرح حاضر، با انتزاع رباط کریم و تبدیل آن به حوزه مستقل، حوزه انتخابیه بهارستان با ۵۳۶,۳۲۹ نفر و یک نماینده همچنان نسبت به میانگین کشوری ۲۹۰,۴۰۲ نفر جمعیت مازاد خواهد داشت (انحراف ۱۱۸+ درصدی).

■ پس از حوزه رباط کریم و بهارستان، حوزه انتخابیه ورامین، پیشوا و قرچک بیشترین انحراف مثبت از میانگین کشوری را در استان نشان می‌دهد. این حوزه با ۶۳۹,۴۸۱ نفر جمعیت و یک نماینده نسبت به میانگین کشوری ۳۹۳,۵۵۴ نفر مازاد جمعیت دارد (انحراف ۱۶۰+ درصدی از میانگین کشوری) که به معنای کمبود ۱/۶ نفر نماینده است. در مصوبه کمیسیون یک نماینده به این حوزه اختصاص یافته است. با افزایش تعداد نمایندگان این حوزه به دو نفر، در واقع در این حوزه به هر ۳۱۹,۷۴۰

نسبتاً بالاست. به نظر می‌رسد که اختصاص نماینده به این شهرستان به دلیل رعایت عوامل انسانی و جغرافیایی از جمله روند تصاعدی افزایش جمعیت شهرستان پردیس (به دلیل طرح‌های مسکن ملی و ...) از سال ۱۳۹۵ تاکنون و برآوردهای موجود از رشد جمعیت این شهرستان طی سال‌های آتی، و فاصله این شهرستان از تهران، و در کل رعایت مقتضیات اجتناب‌ناپذیر مندرج در بند «۱» سیاست‌های کلی بوده است.

با انتزاع شهرستان پردیس، حوزه انتخابیه تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر، همچنان نسبت به میانگین کشوری ۲,۳۰۵,۲۹۹+ نفر جمعیت مازاد دارد که به معنای نیاز به ۹/۳ نفر نماینده است. شایان ذکر است که شهرستان اسلامشهر طبق سرشماری ۱۳۹۵، دارای جمعیت ۶۴۸,۵۲۰ نفر بوده است. با توجه به اینکه اسلامشهر شهرستانی مستقل است که نسبت به تهران دارای فاصله جغرافیایی است، عدم تبدیل شهرستان اسلامشهر به یک حوزه مستقل، با توجه به شاخص‌های جمعیتی، جغرافیایی و نیز بند اول سیاست‌های کلی انتخابات که بر شناخت مردم از نامزدها تأکید دارد، توجیهی ندارد. لذا پیشنهاد می‌شود شهرستان اسلامشهر از حوزه انتخابیه تهران، ری و شمیرانات منتزع و با دو نماینده تبدیل به حوزه‌ای مستقل شود.

نفر یک نماینده تعلق خواهد گرفت و به‌ازای هر نماینده نسبت به میانگین کشوری ۷۳,۸۱۳ نفر جمعیت مازاد وجود خواهد داشت (انحراف ۳۰/۱+ درصدی). با احتساب دو نماینده مجموع انحراف این حوزه ۱۴۷,۶۲۷ نفر خواهد بود.

■ هر چند حوزه انتخابیه «تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس»، در زمینه نسبت جمعیت به یک نماینده، کمترین درصد انحراف را در این استان دارد، اما با توجه به اینکه این حوزه از ۳۰ نماینده برخوردار است، مجموع انحراف بسیار بیشتر است. توضیح اینکه، حوزه انتخابیه تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس، ۹,۸۵۲,۱۶۹ نفر جمعیت دارد که با تقسیم‌بر ۳۰ نفر نماینده، در واقع به هر ۳۲۸,۴۰۶ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد و میزان انحراف به‌ازای هر نماینده ۸۲,۴۷۹+ نفر است که با احتساب ۳۰ نماینده، مجموع انحراف این حوزه ۲,۴۷۴,۳۶۰ نفر می‌شود که به معنای ۱۰ نفر کمبود نماینده در این حوزه است. در مصوبه کمیسیون شهرستان پردیس از حوزه انتخابیه «تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس»، منتزع و تبدیل به یک حوزه مستقل شده است. شهرستان پردیس بر اساس سرشماری ۱۳۹۵، ۱۶۹,۰۶۰ نفر جمعیت دارد که نسبت به میانگین کشوری، ۷۶,۸۶۷ نفر کمبود جمعیت دارد (انحراف ۳۱/۲- درصدی از میانگین کشوری) که انحرافی

جدول ۵. تغییرات پیشنهادی در مرزهای حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان استان تهران در طرح حاضر و پیامدهای آن از منظر نسبت جمعیت به تعداد نماینده (نسبت به میانگین کشوری هر ۲۴۵,۹۲۷ نفر یک نماینده)

ردیف	نام حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد کنونی نماینده	تعداد نماینده اختصاص یافته در مصوبه کمیسیون	نسبت جمعیت به یک نماینده (پس از اختصاص نماینده جدید)	انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری	درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری (پس از اختصاص نماینده / اصلاح مرزها / تفکیک حوزه)	وضعیت استان از منظر کمبود یا مازاد نماینده
۱	قدس	۳۱۶,۶۳۶	-	۱	۳۱۶,۶۳۶	+۷۰,۷۰۹	+۲۸/۷	
۲	ملارد	۳۷۷,۲۹۲	-	۱	۳۷۷,۲۹۲	+۱۳۱,۳۶۵	+۵۳/۴	
۳	شهریار	۷۴۴,۲۱۰	۱	-	۷۴۴,۲۱۰	+۴۹۸,۲۸۳	+۲۰۲/۶	
۴	رباطکریم	۲۹۱,۵۱۶	-	۱	۲۹۱,۵۱۶	+۴۵,۵۸۹	+۱۸/۵	۱۸/۹ نفر کمبود نماینده
۵	بهارستان	۵۳۶,۳۲۹	۱	-	۵۳۶,۳۲۹	+۲۹۰,۴۰۲	+۱۱۸	
۶	ورامین، پیشوا و قرچک	۶۳۹,۴۸۱	۱	۱	۳۱۹,۷۴۰	+۱۴۷,۶۲۷	+۳۰/۱	
۷	پردیس	۱۶۹,۰۶۰	-	۱	۱۶۹,۰۶۰	-۷۶,۸۶۷	-۳۱/۲	
۸	تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر	۹,۶۸۳,۱۰۹	۳۰	-	۳۲۲,۷۷۰	+۲,۳۰۵,۲۹۹	+۳۱/۲	

مأخذ: همان.

۶. استان چهارمحال و بختیاری

بند «۶» ذیل ماده واحد بیان می‌دارد:

با افزایش یک نماینده به استان چهارمحال و بختیاری، حوزه انتخابیه آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:
الف) با انتزاع شهرستان‌های فارسان و کوهرنگ از حوزه انتخابیه «اردل، فارسان و کوهرنگ و کیار و دهستان دستگرد»، حوزه انتخابیه فارسان و کوهرنگ، به مرکزیت فارسان، و منطبق بر محدوده جغرافیایی شهرستان‌های فارسان و کوهرنگ، با یک نماینده ایجاد می‌شود.
ب) نام حوزه انتخابیه «اردل، فارسان و کوهرنگ و کیار و دهستان دستگرد» به «اردل و کیار و دهستان دستگرد» اصلاح می‌شود.

در این زمینه نکات ذیل قابل تأمل است:

- ضروری است ایرادات نگارشی اصلاح شوند. برای مثال در جزء «الف» ضروری است واژه شهر بعد از مرکزیت درج شود. همچنین ضروری است نقاط جزء حوزه فارسان و کوهرنگ ذکر شوند.
- در استان چهارمحال و بختیاری به استثنای حوزه انتخابیه شهرکرد (با جمعیت ۳۷۴,۵۷۲ نفر و یک نماینده)، سه حوزه دیگر نسبت به میانگین کشوری ۲۴۵,۹۲۷ نفر از جمعیت کمتری برخوردارند. در مصوبه کمیسیون شهرستان‌های فارسان و کوهرنگ از حوزه انتخابیه «اردل، فارسان و کوهرنگ و کیار و بخش دستگرد» منتزع و با اختصاص یک نماینده تبدیل به یک حوزه مستقل شده است. جمعیت حوزه «اردل، فارسان و کوهرنگ و کیار و

بخش دستگرد» ۲۷,۰۲۷ نفر است که به میانگین کشوری نزدیک است و در واقع این حوزه نسبت به میانگین کشوری مازاد جمعیت ندارد. شهرستان فارسان و کوهرنگ ۱۳۶,۸۲۱ نفر جمعیت دارد که نسبت به میانگین کشوری برای اختصاص یک نماینده ۱۰۹,۱۰۶ نفر کمبود جمعیت دارد (انحراف ۴۴/۳- درصدی از میانگین کشوری) که انحراف بالایی محسوب می‌شود. همچنین با انتزاع شهرستان‌های فارسان و کوهرنگ از حوزه انتخابیه «اردل، فارسان و کوهرنگ و کیار و بخش دستگرد»، در صورت تصویب طرح حاضر حوزه «اردل و کیار و بخش دستگرد» نیز با ۱۰۴,۲۰۶ نفر نسبت به میانگین کشوری، ۱۴۱,۷۲۱ نفر کمبود جمعیت خواهد داشت (انحراف ۵۷/۶- درصدی از میانگین کشوری) که انحراف بالایی محسوب می‌شود.

جدول ۶. تغییرات پیشنهادی در مرزهای حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان استان چهارمحال و بختیاری در طرح حاضر و پیامدهای آن از منظر نسبت جمعیت به تعداد نماینده (نسبت به میانگین کشوری هر ۲۴۵,۹۲۷ نفر یک نماینده)

ردیف	نام حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد کنونی نماینده	تعداد نماینده اختصاص یافته در مصوبه کمیسیون	نسبت جمعیت به یک نماینده (پس از اختصاص نماینده جدید)	مجموع انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری	درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری (پس از اختصاص نماینده / اصلاح مرزها / تفکیک حوزه)	وضعیت استان از منظر کمبود یا مازاد نماینده
۱	فارسان و کوهرنگ	۱۳۶,۸۲۱	-	۱	۱۳۶,۸۲۱	-۱۰۹,۱۰۶	-۴۴/۳	مازاد
۲	اردل و کیار و بخش دستگرد	۱۰۴,۲۰۶	۱	-	-۱۰۴,۲۰۶	-۱۴۱,۷۲۱	-۵۷/۶	کمبود

مأخذ: همان.

۷. استان خراسان جنوبی

بند «۷» ذیل ماده واحد بیان می‌دارد:

با افزایش یک نماینده به تعداد نمایندگان استان خراسان جنوبی، حوزه‌های انتخابیه آن به شرح زیر اصلاح می‌شوند:
الف) حوزه انتخابیه «طبرس و بشرویه» منطبق بر محدوده جغرافیایی شهرستان طبرس و شهرستان بشرویه، به مرکزیت طبرس، با یک نماینده ایجاد می‌شود.
ب) نام حوزه انتخابیه «فردوس، سرایان، طبرس و بشرویه» به «فردوس و سرایان» اصلاح می‌شود.

برای داشتن یک نماینده ۶۸،۴۱۱ نفر کمبود جمعیت دارد. با تفکیک به دو حوزه مستقل، دو حوزه انتخابیه با انحراف منفی بالا از میانگین کشوری شکل خواهد گرفت. شهرستان‌های طیس و بشرویه در مجموع ۹۸،۶۸۱ نفر جمعیت دارند که بدین معناست که در صورت تصویب این بند از مصوبه کمیسیون، حوزه انتخابیه‌ای شکل خواهد گرفت که نسبت به میانگین کشوری ۱۴۷،۲۴۶ نفر کمبود جمعیت دارد (انحراف ۵۹/۸- درصدی از میانگین کشوری). همچنین در صورت تصویب این بخش از طرح حاضر، با انتزاع شهرستان‌های طیس و بشرویه، حوزه انتخابیه فردوس و سرایان ۷۸،۸۳۵ نفر جمعیت خواهد داشت که نسبت به میانگین کشوری ۱۶۷،۰۹۲ نفر کمبود جمعیت دارد (انحراف ۶۷/۹- درصدی از میانگین کشوری).

در این زمینه نکات ذیل قابل تأمل است:

- ضروری است ایرادات نگارشی اصلاح شوند. برای مثال در جزء «الف» ضروری است واژه «شهر» بعد از واژه مرکزیت درج شود. همچنین ضروری است نقاط جزء حوزه طیس و بشرویه ذکر شوند.
- در استان خراسان جنوبی به استثنای حوزه انتخابیه بیرجند، در میان و خوسف (با جمعیت ۳۴۲،۶۳۸ نفر)، سایر حوزه‌های انتخابیه این استان، نسبت به میانگین کشوری انحراف منفی دارند. در مصوبه کمیسیون شهرستان‌های طیس و بشرویه از حوزه انتخابیه «فردوس، سرایان، بشرویه و طیس» منتزع و با اختصاص یک نماینده تبدیل به یک حوزه مستقل شده است. حوزه انتخابیه «فردوس، سرایان، بشرویه و طیس» با جمعیت ۱۷۷،۵۱۶ نفر، در حال حاضر نیز نسبت به میانگین کشوری

جدول ۷. تغییرات پیشنهادی در مرزهای حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان استان خراسان جنوبی در طرح حاضر و پیامدهای آن از منظر نسبت جمعیت به تعداد نماینده (نسبت به میانگین کشوری هر ۲۴۵.۹۲۷ نفر یک نماینده)

ردیف	نام حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد کنونی نماینده	تعداد نماینده اختصاص یافته در مصوبه کمیسیون	نسبت جمعیت به یک نماینده (پس از اختصاص نماینده جدید)	مجموع انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری	درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری (پس از اختصاص نماینده / اصلاح مرزها / تفکیک حوزه)	وضعیت استان از منظر کمبود یا مازاد نماینده
۱	طیس و بشرویه	۹۸،۶۸۱	-	۱	۹۸،۶۸۱	-۱۴۷،۲۴۶	-۵۹/۸	۵/۹ نفر مازاد
۲	فردوس و سرایان	۷۸،۸۳۵	۱	-	۷۸،۸۳۵	-۱۶۷،۰۹۲	-۶۷/۹	

مأخذ: همان.

حوزه انتخابیه «فردوس، سرایان، بشرویه و طیس»، با وسعت ۷۴،۸۳۲ کیلومتر مربع، از منظر جغرافیایی، وسیع‌ترین حوزه انتخابیه کشور محسوب می‌شود. به نظر می‌رسد تخصیص نماینده به این حوزه و تفکیک آن با در نظر گرفتن عامل وسعت جغرافیایی و مقتضیات اجتناب‌ناپذیر مندرج در بند اول سیاست‌های کلی انتخابات بوده است. با این حال ایجاد حوزه انتخابیه کم جمعیت با انحراف منفی بالا نیز خلاف عدالت انتخاباتی مندرج در سیاست‌های مذکور است.

۸. استان خراسان رضوی

بند «۷» ذیل ماده واحد بیان می‌دارد:

با افزایش دو نماینده به تعداد نمایندگان استان خراسان رضوی، حوزه‌های انتخابیه آن به شرح زیر اصلاح می‌شوند:

الف) بخش‌های احمدآباد و رضویه تابع شهرستان مشهد از حوزه انتخابیه (فریمان و سرخس، رضویه و احمدآباد) منتزع و به حوزه انتخابیه (مشهد و کلات) الحاق می‌شود و نام حوزه انتخابیه (فریمان و سرخس رضویه و احمدآباد) به حوزه انتخابیه (فریمان و سرخس) اصلاح می‌شود.

ب) شهرستان کلات از حوزه انتخابیه (مشهد و کلات) منتزع و به حوزه انتخابیه (درگز) الحاق می‌شود.

پ) نام حوزه انتخابیه (درگز) به (درگز و کلات) تغییر می‌یابد.

ت) نام حوزه انتخابیه (مشهد و کلات) به (مشهد، رضویه و احمدآباد) تغییر می‌یابد.

ث) با اختصاص یک نماینده، تعداد نمایندگان حوزه انتخابیه (مشهد، رضویه و احمدآباد) از پنج نفر به ۶ نفر افزایش می‌یابد.

ج) با انتزاع شهرستان‌های تایباد و باخزر از حوزه انتخابیه (ترتیب‌جام، تایباد و باخزر)، حوزه انتخابیه تایباد و باخزر، به مرکزیت تایباد، با اختصاص یک نماینده ایجاد می‌شود.

ح) نام حوزه انتخابیه (ترتیب‌جام، تایباد و باخزر)، به (ترتیب‌جام و صالح‌آباد) اصلاح می‌شود.

ح) با انتزاع شهرستان فاروج تابع استان خراسان شمالی از حوزه انتخابیه «قوچان و فاروج»، نام حوزه انتخابیه «قوچان و فاروج» به «قوچان» اصلاح می‌شود.

در این زمینه نکات ذیل قابل تأمل است:

- ضروری است ایرادات نگارشی اصلاح شوند. برای مثال باید پس از جزء «ج» در راستای عدم تکرار، عنوان جزء به «چ» تکرار تغییر یابد. در جزء «ب» ضروری است نقاط جزء شهرستان کلات و در جزء «ج» نقاط جزء حوزه انتخابیه تایباد و باخزر و در جزء «ح» نقاط ذیل حوزه انتخابیه قوچان ذکر شوند. در جزء «ج» ضروری است بعد از واژه مرکزیت، واژه «شهر» اضافه شود.
- جزء «الف» بند فوق در راستای تبصره «۲» ماده (۱۴) قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری است و لذا مورد تأیید است.
- بیشترین انحراف مثبت از میانگین کشوری نسبت جمعیت به یک نماینده، در استان خراسان رضوی متعلق به حوزه انتخابیه مشهد و کلات است. با الحاق بخش‌های احمدآباد و رضویه به حوزه انتخابیه مشهد و کلات و انتزاع کلات از حوزه مذکور، در حوزه انتخابیه مشهد با جمعیت ۳,۳۷۲,۶۶۰ نفر جمعیت، قبل از تخصیص نماینده، در واقع به هر ۶۷۴,۵۳۲ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد و به‌ازای هر نماینده، میزان انحراف از میانگین کشوری ۴۲۸,۶۰۵+ نفر خواهد بود که با احتساب ۵ نماینده مجموع میزان انحراف این حوزه ۲,۱۴۳,۰۲۵+ نفر می‌شود که به معنای کمبود ۸/۷ نفر نماینده در این حوزه است. در مصوبه کمیسیون یک نماینده به این حوزه تخصیص یافته است. با افزایش تعداد نمایندگان حوزه انتخابیه مشهد به ۶ نفر، در واقع به هر ۵۶۲,۱۱۰ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد که به معنای انحراف ۱۲۸/۵+ درصدی از میانگین کشوری است. در این صورت این حوزه همچنان نسبت به میانگین کشوری در مجموع ۱,۸۹۷,۰۹۸+ نفر مازاد جمعیت خواهد داشت.
- پس از حوزه انتخابیه مشهد، بیشترین انحراف مثبت در استان خراسان

رضوی، متعلق به حوزه انتخابیه تربت جام، تایباد و باخزر و صالح‌آباد است. این حوزه با جمعیت ۴۳۹,۸۵۰ نفر و یک نماینده نسبت به میانگین کشوری از مازاد جمعیت ۱۹۳,۹۲۳ نفر (انحراف ۷۸/۸+ درصدی از میانگین کشوری) برخوردار است. در مصوبه کمیسیون شهرستان‌های تایباد و باخزر از حوزه انتخابیه «تربت جام، تایباد و باخزر» منتزع و با اختصاص یک نماینده تبدیل به یک حوزه مستقل شده است. جمعیت دو شهرستان تایباد و باخزر ۱۷۲,۱۷۹ نفر است که نسبت به میانگین کشوری ۷۳,۷۴۸+ نفر کمبود جمعیت دارد (انحراف ۲۹/۹- درصدی) که انحرافی قابل تحمل است. با انتزاع دو شهرستان تایباد و باخزر، در صورت تصویب طرح حاضر، حوزه انتخابیه تربت جام و صالح‌آباد ۲۶۷,۶۷۱ نفر جمعیت خواهد داشت که نسبت به میانگین کشوری ۲۱,۷۴۴+ نفر جمعیت مازاد دارد (انحراف مثبت ۸/۸ درصدی از میانگین کشوری).

■ حوزه انتخابیه درگز، ۷۲,۳۵۵ نفر جمعیت دارد. الحاق شهرستان کلات (با ۳۶,۲۳۷ نفر جمعیت) به این حوزه، جمعیت حوزه انتخابیه درگز و کلات را به ۱۰۸,۵۹۲ افزایش می‌دهد و از انحراف منفی آن نسبت به میانگین کشوری کاسته می‌شود.

■ حوزه انتخابیه «قوچان و فاروج» تنها حوزه انتخابیه‌ای در کشور است که محدوده جغرافیایی آن دربرگیرنده قلمرو دو استان است. در مصوبه کمیسیون شهرستان فاروج (با ۴۹,۲۷۱ نفر جمعیت) از حوزه «قوچان و فاروج» منتزع و به حوزه انتخابیه شیروان در استان متبوع خود الحاق شده است. با انتزاع شهرستان فاروج، حوزه انتخابیه قوچان ۱۷۴,۴۹۵ نفر جمعیت خواهد داشت که نسبت به میانگین کشوری، ۷۱,۴۳۲+ نفر کمبود جمعیت دارد (انحراف ۲۹- درصدی از میانگین کشوری) که انحرافی قابل تحمل است.

جدول ۸. تغییرات پیشنهادی در مرزهای حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان استان خراسان رضوی در طرح حاضر و پیامدهای آن از منظر نسبت جمعیت به تعداد نماینده (نسبت به میانگین کشوری هر ۲۴۵,۹۲۷ نفر یک نماینده)

ردیف	نام حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد کنونی نماینده	تعداد نماینده اختصاص یافته در مصوبه کمیسیون	نسبت جمعیت به یک نماینده (پس از اختصاص نماینده جدید)	مجموع انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری	درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده (پس از میانگین کشوری) از اختصاص نماینده / اصلاح مرزها / تفکیک حوزه)	وضعیت استان از منظر کمبود یا مازاد نماینده
۱	مشهد، رضویه و احمدآباد	۳,۳۷۲,۶۶۰	۵	۱	۵۶۲,۱۱۰	۱,۸۹۷,۰۹۸+	۱۲۸/۵+	۸/۳ نفر کمبود
۲	تایباد و باخزر	۱۷۲,۱۷۹	-	۱	۱۷۲,۱۷۹	-۷۳,۷۴۸	۲۹/۹-	
۳	تربت جام و صالح‌آباد	۲۶۷,۶۷۱	۱	-	۲۶۷,۶۷۱	۲۱,۷۴۴+	۸/۸+	
۴	کلات و درگز	۱۰۸,۵۹۲	۱	-	۱۰۸,۵۹۲	-۱۳۷,۳۳۵	۵۵/۸-	
۵	قوچان	۱۷۴,۴۹۵	۱	-	۱۷۴,۴۹۵	-۷۱,۴۳۲	۲۹-	
۶	فریمان و سرخس	۱۹۶,۵۲۰	۱	-	۱۹۶,۵۲۰	-۴۹,۴۰۷	۲۰-	

مأخذ: همان.

۹. استان خراسان شمالی

بند «۷» ذیل ماده واحد بیان می‌دارد:

با افزایش یک نماینده به تعداد نمایندگان استان خراسان شمالی، حوزه‌های انتخابیه آن به شرح زیر اصلاح می‌شوند: الف) شهرستان فاروج از حوزه انتخابیه «قوچان و فاروج» منتزع و به حوزه انتخابیه «شیروان» الحاق می‌شود. ب) نام حوزه انتخابیه «شیروان» به «شیروان و فاروج» اصلاح می‌شود. پ) با افزایش یک نماینده به تعداد نمایندگان حوزه انتخابیه «بجنورد، مانه و سملقان، جاجرم و گرمه و راز و جرگلان»، این حوزه به دو حوزه انتخابیه «بجنورد و راز و جرگلان» با دو نماینده و حوزه انتخابیه «مانه و سملقان، جاجرم و گرمه»، منطبق بر محدوده جغرافیایی شهرستان‌های مانه و سملقان، جاجرم و گرمه، به مرکزیت مانه و سملقان، با یک نماینده تفکیک می‌شود.

در این زمینه نکات ذیل قابل تأمل است:

■ ضروری است ایرادات نگارشی اصلاح شوند. برای مثال در جزء «الف» ضروری است نقاط ذیل شهرستان فاروج ذکر شود. با توجه به اینکه شهرستان مانه و سملقان در سال جاری تفکیک، و بخش مانه تبدیل به یک شهرستان مستقل شده است، در جزء «پ» ضروری است عبارت «محدوده جغرافیایی شهرستان‌های مانه و سملقان...» به «محدوده جغرافیایی شهرستان‌های مانه، سملقان...» اصلاح شود. در جزء مذکور ضروری است نقاط جزء حوزه انتخابیه «مانه، سملقان، جاجرم و گرمه» ذکر شود. همچنین باید نام شهر مرکز حوزه انتخابیه، جایگزین «به مرکزیت مانه و سملقان» شود.

■ طبق مصوبه کمیسیون شهرستان فاروج (با ۴۹,۲۷۱ نفر جمعیت) از حوزه «قوچان و فاروج» منتزع و به حوزه انتخابیه شیروان الحاق شده است. حوزه انتخابیه شیروان ۱۴۶,۱۴۰ نفر جمعیت دارد. با الحاق فاروج به شیروان، در صورت تصویب طرح حاضر، جمعیت حوزه انتخابیه فاروج و شیروان ۱۹۵,۴۱۱ نفر خواهد شد که به میانگین کشوری نزدیک‌تر می‌شود. در صورت تصویب طرح حاضر، حوزه انتخابیه شیروان و فاروج نسبت به میانگین کشوری ۵۰,۵۱۶ نفر کمبود جمعیت خواهد داشت (انحراف ۲۰/۵- درصدی)

از میانگین کشوری).

■ حوزه انتخابیه بجنورد، مانه و سملقان، جاجرم و گرمه ۵۴۷,۱۶۸ نفر جمعیت و دو نماینده دارد. در واقع در این حوزه به هر ۲۷۳,۵۸۴ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد و به‌ازای هر نماینده ۲۷,۶۵۷ نفر مازاد جمعیت نسبت به میانگین کشوری وجود دارد که با احتساب ۲ نماینده مجموع انحراف این حوزه ۵۵,۳۱۴ نفر می‌شود.

طبق گزارش کمیسیون شهرستان‌های مانه و سملقان، جاجرم و گرمه، با اختصاص یک نماینده منتزع و تبدیل به یک حوزه مستقل شده است. شهرستان‌های مذکور جمعاً ۱۶۳,۸۷۵ نفر جمعیت دارند که نسبت به میانگین کشوری ۸۲,۰۵۲ نفر کمبود جمعیت دارد (انحراف ۳۳/۳- درصدی از میانگین کشوری) که انحرافی نسبتاً بالاست.

■ با انتزاع شهرستان‌های مانه، سملقان و جاجرم و گرمه، در صورت تصویب طرح حاضر حوزه انتخابیه بجنورد و راز و جرگلان ۳۸۳,۲۹۳ نفر جمعیت خواهد داشت که در این صورت به هر ۱۹۱,۶۴۶ نفر یک نماینده تعلق خواهد گرفت و به‌ازای هر نماینده نسبت به میانگین کشوری ۵۴,۲۸۰ نفر کمبود جمعیت وجود خواهد داشت (انحراف ۲۲- درصدی به‌ازای هر نماینده از میانگین کشوری) که انحرافی قابل تحمل است.

جدول ۹. تغییرات پیشنهادی در مرزهای حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان استان خراسان شمالی در طرح حاضر و پیامدهای آن از منظر نسبت جمعیت به تعداد نماینده (نسبت به میانگین کشوری هر ۲۴۵.۹۲۷ نفر یک نماینده)

ردیف	نام حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد کنونی نماینده	تعداد نماینده اختصاص یافته در مصوبه کمیسیون	نسبت جمعیت به یک نماینده (پس از اختصاص نماینده جدید)	مجموع انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری	درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری (پس از اختصاص نماینده / اصلاح مرزها / تفکیک حوزه)	وضعیت استان از منظر کمبود یا مازاد نماینده
۱	شیروان و فاروج	۱۹۵,۴۱۱	۱	-	۱۹۵,۴۱۱	-۵۰,۵۱۶	-۲۰/۵	نفر ۰/۷ مازاد
۲	مانه و سملقان، جاجرم و گرمه	۱۶۳,۸۷۵	-	۱	۱۶۳,۸۷۵	-۸۲,۰۵۲	-۳۳/۳	
۳	بجنورد و راز و جرگلان	۳۸۳,۲۹۳	۲	-	۱۹۱,۶۴۶	-۱۰۸,۵۶۱	-۲۲	

مأخذ: همان.

۱۰. استان خوزستان

بند «۱۰» ذیل ماده واحده بیان می‌دارد:

با افزایش دو نماینده به تعداد نمایندگان استان خوزستان، حوزه‌های انتخابیه آن به شرح زیر اصلاح می‌شوند:

(الف) تعداد نمایندگان حوزه انتخابیه «اهواز، حمیدیه و کارون» از سه نفر به چهار نفر افزایش می‌یابد.

(ب) با انتزاع شهرستان باغملک از حوزه انتخابیه «ایذه و باغملک» و شهرستان هفتگل از حوزه انتخابیه «مسجدسلیمان، لالی، هفتگل و اندیکا»، حوزه انتخابیه «باغملک و هفتگل» منطبق بر حوزه جغرافیایی شهرستان باغملک و شهرستان هفتگل، با یک نماینده ایجاد می‌شود.

(پ) نام حوزه انتخابیه «ایذه و باغملک» به «ایذه» اصلاح می‌شود.

(ت) نام حوزه انتخابیه «مسجدسلیمان، لالی، هفتگل و اندیکا» به «مسجدسلیمان، لالی و اندیکا» اصلاح می‌شود.

(ث) بخش جولکی تابع شهرستان آغاچری از حوزه انتخابیه «بندر ماهشهر، امیدیه، هندیجان و بخش جولکی» منتزع و به حوزه انتخابیه «بهبهان و آغاچری» الحاق می‌شود.

(ج) نام حوزه انتخابیه «بهبهان و آغاچری» به «بهبهان، آغاچری و بخش جولکی» اصلاح می‌شود.

در این زمینه نکات ذیل قابل تأمل است:

نفر یک نماینده تعلق خواهد گرفت و به‌ازای هر نماینده نسبت به میانگین کشوری ۱۴۳,۷۵۰ نفر جمعیت مازاد وجود خواهد داشت (انحراف ۵۸/۴+ درصدی از میانگین کشوری) و در مجموع انحراف این حوزه ۵۷۵,۰۰۱+ نفر خواهد بود.

■ در مصوبه کمیسیون شهرستان باغملک از حوزه انتخابیه «ایذه و باغملک» و شهرستان هفتگل از حوزه انتخابیه «مسجدسلیمان، لالی، هفتگل و اندیکا» منتزع و تبدیل به یک حوزه مستقل شده است. مجموع جمعیت باغملک و هفتگل، ۱۲۷,۵۰۳ نفر است که نسبت به میانگین کشوری، ۱۱۸,۴۲۴ نفر کمتر جمعیت دارد (انحراف ۴۸/۱- درصدی) که انحرافی بالا محسوب می‌شود.

شایان ذکر است که حوزه انتخابیه مسجدسلیمان، لالی، هفتگل و اندیکا در حال حاضر، با ۲۲۱,۱۳۰ نفر جمعیت و یک نماینده نسبت به میانگین کشوری ۲۴۵,۹۲۷ نفر نیز ۲۴,۷۹۷ نفر کمبود جمعیت دارد. انتزاع شهرستان هفتگل با جمعیت ۲۲,۱۱۹ نفر از این حوزه، جمعیت آن را کمتر (۱۹۹,۰۱۱ نفر) و انحراف جمعیت این حوزه انتخابیه از میانگین کشوری را افزایش خواهد داد. حوزه انتخابیه ایذه و باغملک نیز در حال حاضر با ۳۰۴,۲۵۵ نفر جمعیت نسبت به میانگین کشوری ۵۸,۳۲۸ نفر مازاد دارد که حاکی از انحراف ۲۳/۷+ درصدی از میانگین کشوری است. با انتزاع شهرستان باغملک (با جمعیت ۱۰۵,۳۸۴ نفر) از این حوزه، جمعیت آن ۱۹۸,۸۷۱ نفر خواهد شد که نسبت به میانگین کشوری، ۴۷,۰۵۶ نفر کمتر است (انحراف ۱۹/۱- درصدی از میانگین کشوری).

■ ضروری است ایرادات نگارشی اصلاح شوند. برای مثال در جزء «الف»، «اهواز، باوی، حمیدیه و کارون» صحیح است. ضروری است در جزء «ب»، نام شهر مرکز حوزه انتخابیه و نیز نقاط ذیل حوزه انتخابیه درج شود. در جزء «ث»، آغاچری صحیح است که به اشتباه آغاچری درج شده است.

■ جزء «ث»، در راستای تبصره «۲» ماده (۱۴) قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری است و لذا مورد تأیید است.

■ بیشترین درصد انحراف مثبت از میانگین کشوری در استان خوزستان متعلق به حوزه انتخابیه اهواز، باوی، حمیدیه و کارون (۱,۵۵۸,۷۰۹ نفر جمعیت) است. حوزه انتخابیه «دزفول» با جمعیت ۴۴۳,۹۷۱ نفر و یک نماینده در رتبه دوم و حوزه انتخابیه «بندر ماهشهر، امیدیه، و هندیجان» با ۴۲۷,۳۶۸ نفر ۱ جمعیت و یک نماینده، در رتبه سوم قرار دارند. در این میان در مصوبه کمیسیون یک نماینده به حوزه انتخابیه اهواز، باوی، حمیدیه و کارون تخصیص یافته است.

حوزه انتخابیه اهواز، باوی، حمیدیه و کارون ۱,۵۵۸,۷۰۹ نفر جمعیت و سه نماینده دارد، در واقع در این حوزه به هر ۵۱۹,۵۷۰ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد و در واقع به‌ازای هر نماینده ۲۷۳,۶۴۳ نفر جمعیت مازاد وجود دارد (انحراف ۱۱۱/۲+ درصدی) که با احتساب ۳ نماینده مجموع انحراف این حوزه ۸۲۰,۹۲۸+ نفر است که به معنای کمبود ۳/۳ نفر نماینده است. در مصوبه کمیسیون به این حوزه یک نماینده اضافه شده است. با افزایش نمایندگان این حوزه به ۴ نفر، در واقع به هر ۳۸۹,۶۷۷

۱. جمعیت حوزه انتخابیه بندر ماهشهر، امیدیه و هندیجان و بخش جولکی با جمعیت ۵,۷۳۰، جمعیت این حوزه ۴۲۷,۳۶۸ نفر خواهد بود.

جدول ۱۰. تغییرات پیشنهادی در مرزهای حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان استان خوزستان در طرح حاضر و پیامدهای آن از منظر نسبت جمعیت به تعداد نماینده (نسبت به میانگین کشوری هر ۲۴۵.۹۲۷ نفر یک نماینده)

ردیف	نام حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد کنونی نماینده	تعداد نماینده اختصاص یافته در مصوبه کمیسیون	نسبت جمعیت به یک نماینده (پس از اختصاص نماینده جدید)	مجموع انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری	درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری (پس از اختصاص نماینده / اصلاح مرزها / تفکیک حوزه)	وضعیت استان از منظر کمبود یا مازاد نماینده
۱	اهواز، باوی، حمیدیه و کارون	۱,۵۵۸,۷۰۹	۳	۱	۳۸۹,۶۷۷	+۵۷۵,۰۰۱	+۵۸/۴	۱/۱ نفر کمبود
۲	باغملک و هفتگل	۱۲۷,۵۰۳	-	۱	۱۲۷,۵۰۳	-۱۱۸,۴۲۴	-۴۸/۱	
۳	مسجد سلیمان، لالی و اندیکا	۱۹۹,۰۱۱	۱	-	۱۹۹,۰۱۱	-۴۶,۹۱۶	-۱۹	
۴	ایذه	۱۹۸,۸۷۱	۱	-	۱۹۸,۸۷۱	-۴۷,۰۵۶	-۱۹/۱	
۵	بهبهان، آغا جاری و بخش جولکی	۱۹۸,۲۴۷	۱	-	۱۹۸,۲۴۷	-۴۷,۶۸۰	-۱۹/۳	
۶	بندر ماهشهر، امیدیه و هندیجان	۴۲۷,۳۶۸	۱	-	۴۲۷,۳۶۸	+۱۸۱,۴۴۱	+۷۳/۷	

مأخذ: همان.

۱۱. استان سیستان و بلوچستان

بند «۱۱» ذیل ماده واحد بیان می‌دارد:

با افزایش سه نماینده به تعداد نمایندگان استان سیستان و بلوچستان، حوزه‌های انتخابیه آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:

الف) بخش‌های بنت، و آهوران، تابع شهرستان نیک‌شهر از حوزه انتخابیه «ایران‌شهر، سرباز، دلگان، فنوج، بخش‌های لاشار، بنت، آشار و آهوران»، منتزع و به حوزه انتخابیه «چابهار، نیک‌شهر و کنارک و قصرقند» الحاق می‌شود.

ب) بخش‌های نصرت‌آباد و کورین تابع شهرستان زاهدان از حوزه انتخابیه «خاش، مسیر جاوه، بخش‌های نصرت‌آباد و کورین» منتزع و به حوزه انتخابیه «زاهدان» الحاق می‌شود.

پ) بخش آشار تابع شهرستان مهرستان از حوزه انتخابیه «ایران‌شهر، سرباز، دلگان، فنوج، بخش‌های لاشار، بنت، آشار و آهوران»، منتزع و به حوزه انتخابیه «سراوان، سیب و سوران و مهرستان» الحاق می‌شود.

ت) نام حوزه انتخابیه «ایران‌شهر، سرباز، دلگان، فنوج، بخش‌های لاشار، بنت، آشار و آهوران»، به حوزه انتخابیه «ایران‌شهر، بمپور و دلگان» منطبق بر محدوده جغرافیایی شهرستان‌های ایران‌شهر، بمپور و دلگان تغییر می‌یابد.

ث) یک حوزه به نام حوزه انتخابیه «نیک‌شهر، بنت، قصرقند، لاشار و فنوج»، منطبق بر محدوده جغرافیایی شهرستان‌های نیک‌شهر، قصرقند، لاشار، و فنوج، به مرکزیت نیک‌شهر با اختصاص یک نماینده ایجاد می‌شود.

ج) یک حوزه انتخابیه با نام «راسک و سرباز»، منطبق بر محدوده جغرافیایی شهرستان‌های راسک و سرباز، به مرکزیت راسک با یک نماینده ایجاد می‌شود.

چ) نام حوزه انتخابیه «چابهار، نیک‌شهر و کنارک و قصرقند» به حوزه انتخابیه «چابهار، دشتیاری، کنارک و زرآباد» به مرکزیت چابهار تغییر می‌یابد.

ح) تعداد نمایندگان حوزه انتخابیه «زاهدان و بخش‌های نصرت‌آباد و کورین» از دو نفر به سه نفر افزایش می‌یابد.

در این زمینه نکات ذیل قابل تأمل است:

سومین حوزه وسیع کشور است. طبق جزء «ج» شهرستان‌های راسک و سرباز، از حوزه انتخابیه «ایران‌شهر، سرباز، دلگان، فنوج، بخش‌های لاشار، بنت، آشار و آهوران»، منتزع و یک حوزه جدید با نام «راسک و سرباز»، منطبق بر محدوده جغرافیایی شهرستان‌های راسک و سرباز، به مرکزیت راسک با یک نماینده ایجاد می‌شود. جمعیت این حوزه ۱۸۶,۱۶۵ نفر خواهد بود که نسبت به میانگین کشوری ۵۹,۷۶۲ نفر کمبود خواهد داشت (انحراف ۲۴/۳- درصدی از میانگین کشوری) که انحرافی قابل تحمل است.

شایان ذکر است که از منظر عامل وسعت جغرافیایی، در حال حاضر حوزه انتخابیه زاهدان، نهمین حوزه انتخابیه وسیع کشور است. طبق جزء «ح»، تعداد نمایندگان حوزه انتخابیه «زاهدان و بخش‌های نصرت‌آباد و کورین» از دو نفر به سه نفر افزایش می‌یابد. شهرستان زاهدان (شامل بخش‌های نصرت‌آباد و کورین) ۶۷۲,۵۸۹ نفر (۲۴۵,۹۲۷ نفر، به ازای هر نماینده ۹۰,۳۶۷ نفر) جمعیت مازاد وجود دارد که با احتساب ۲ نماینده جمعیت مازاد وجود دارد که نسبت به میانگین کشوری ۶۵,۱۹۲ نفر کمتر است (انحراف ۲۶/۵- درصدی از میانگین کشوری). با افزایش تعداد نمایندگان این حوزه به ۳ نفر، در واقع به هر ۲۲۴,۱۹۶ نفر یک نماینده تعلق خواهد گرفت و به ازای هر نفر نسبت به میانگین کشوری ۲۱,۷۳۰ نفر کمبود جمعیت وجود خواهد داشت (انحراف ۸/۸- درصدی

ضروری است ایرادات نگارشی اصلاح شوند. برای مثال در جزء «ب»، «میر جاوه» صحیح است که به اشتباه «مسیر جاوه» درج شده است. در جزء «ث»، «ج» و «چ» ضروری است بعد از مرکزیت واژه «شهر» اضافه شود. همچنین نقاط ذیل حوزه انتخابیه نیز باید درج شود. در جزء «ث»، «بنت و آهوران» صحیح است.

جزء «الف»، «ب»، و «پ» در راستای تبصره «۲» ماده (۱۴) قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری مصوب ۱۳۶۲/۰۴/۱۵ می‌باشد و لذا مورد تأیید است.

بر اساس جزء «ث»، شهرستان‌های نیک‌شهر (شامل بخش بنت و آهوران)، و قصرقند از حوزه انتخابیه «چابهار، نیک‌شهر و کنارک و قصرقند»؛ و شهرستان لاشار و فنوج از حوزه انتخابیه «ایران‌شهر، سرباز، دلگان، فنوج، بخش‌های لاشار، بنت، آشار و آهوران» منتزع، و یک حوزه جدید با نام «نیک‌شهر، بنت، قصرقند، لاشار و فنوج»، منطبق بر محدوده جغرافیایی شهرستان‌های نیک‌شهر، قصرقند، لاشار، و فنوج ایجاد می‌شود. حوزه جدید ۲۵۲,۱۳۱ نفر جمعیت خواهد داشت که به میانگین کشوری جهت اختصاص یک نماینده نزدیک است و نسبت به میانگین کشوری ۶,۲۰۴ نفر مازاد دارد (انحراف ۲/۵+ درصدی از میانگین کشوری).

در حال حاضر، حوزه انتخابیه «ایران‌شهر، سرباز، دلگان، فنوج، بخش‌های لاشار، بنت، آشار و آهوران»، از منظر عامل وسعت جغرافیایی،

نیک‌شهر و قصرقند از حوزه انتخابیه «چابهار، نیک‌شهر و کنارک و قصرقند» - که در حال حاضر یازدهمین حوزه انتخابیه وسیع کشور است - حوزه انتخابیه «چابهار، دشتیاری، کنارک و زرآباد» جمعاً ۳۸۱،۴۱۶ نفر جمعیت خواهد داشت که نسبت به میانگین کشوری ۱۳۵،۴۸۹ نفر جمعیت مازاد دارد (انحراف +۵۵ درصدی از میانگین کشوری).

از میانگین کشوری) که استاندارد است. در صورت تصویب طرح حاضر و ایجاد دو حوزه جدید، با انتزاع «راسک، سرباز، فنوج، لاشار، بنت، آشار و آهوران»، حوزه انتخابیه «ایرانشهر، بمپور و دلگان» ۳۲۲،۱۷۱ نفر جمعیت خواهد داشت که نسبت به میانگین کشوری همچنان ۷۶،۲۴۴ نفر جمعیت مازاد خواهد داشت (انحراف +۳۱ درصدی از میانگین کشوری). همچنین با انتزاع

جدول ۱۱. تغییرات پیشنهادی در مرزهای حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان استان سیستان و بلوچستان در طرح حاضر و پیامدهای آن، از منظر نسبت جمعیت به تعداد نماینده (نسبت به میانگین کشوری، هر ۲۴۵.۹۲۷ نفر یک نماینده)

ردیف	نام حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد کنونی نماینده	تعداد نماینده اختصاص یافته در مصوبه کمیسیون	نسبت جمعیت به یک نماینده (پس از اختصاص نماینده جدید)	انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری	درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری (پس از اختصاص نماینده / اصلاح مرزها / تفکیک حوزه)	وضعیت استان از منظر کمبود یا مازاد نماینده
۱	نیک‌شهر، بنت، قصرقند، لاشار، و فنوج	۲۵۲،۱۳۱	-	۱	۲۵۲،۱۳۱	+۶،۲۰۴	+۲/۵	۳/۲ نفر کمبود
۲	راسک و سرباز	۱۸۶،۱۶۵	-	۱	۱۸۶،۱۶۵	-۵۹،۷۶۲	-۲۴/۳	
۳	زاهدان بخش‌های نصرت‌آباد و کورین	۶۷۲،۵۸۹	۲	۱	۲۲۴،۱۹۶	-۶۵،۱۹۲	-۸/۸	
۴	ایرانشهر، بمپور و دلگان	۳۲۲،۱۷۱	۱	-	۳۲۲،۱۷۱	+۷۶،۲۴۴	+۳۱	
۵	چابهار، دشتیاری، کنارک و زرآباد	۳۸۱،۴۱۶	۱	-	۳۸۱،۴۱۶	+۱۳۵،۴۸۹	+۵۵	
۶	سراوان، سیب و سوران و مهرستان و آشار و گلشن	۳۴۷،۳۳۵	۱	-	۳۴۷،۳۳۵	+۱۰۱،۴۰۸	+۴۱/۲	
۷	خاش و میرجاوه	۲۱۹،۱۷۸	۱	-	۲۱۹،۱۷۸	۲۶،۷۴۹	-۱۰/۸	

مأخذ: همان.

۱۲. استان فارس

بند «۱۲» ذیل ماده واحد بیان می‌دارد:

با افزایش سه نماینده به تعداد نمایندگان استان فارس، حوزه‌های انتخابیه آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:
 الف) تعداد نمایندگان حوزه انتخابیه شیراز و زرقان، از چهار نفر به پنج نفر افزایش می‌یابد.
 ب) تعداد نمایندگان حوزه انتخابیه «مرودشت، پاسارگاد و ارسنجان» از یک نفر به دو نفر افزایش می‌یابد.
 پ) تعداد نمایندگان حوزه انتخابیه «لارستان، اوز، خنج و گراش» از یک نفر به دو نفر افزایش می‌یابد.

بیشترین درصد انحراف مثبت نسبت جمعیت به یک نماینده، در استان فارس متعلق به حوزه انتخابیه شیراز و زرقان است. در حوزه انتخابیه شیراز با ۱،۸۶۹،۰۰۱ نفر جمعیت و ۴ نماینده، به هر ۴۶۷،۲۵۰ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد و به‌ازای هر نماینده ۲۲۱،۳۲۳ نفر مازاد جمعیت وجود دارد (انحراف +۸۹/۹ درصدی از میانگین کشوری). با احتساب ۴ نماینده، مجموع

در این زمینه نکات ذیل قابل تأمل است:
 استان فارس در مجموع نسبت به جمعیت خود ۱/۷ نفر کمبود نماینده دارد. در حالی که به این استان سه نماینده اختصاص یافته است. شایسته است در راستای تحقق «عدالت انتخاباتی» مندرج در بند «۱» سیاست‌های کلی انتخابات به استان فارس دو نماینده اختصاص یابد.

خواهد (انحراف ۱۹/۴- درصدی از میانگین کشوری) داشت و در مجموع با احتساب دو نماینده مجموع انحراف ۹۵,۵۷۷- نفر خواهد بود که مناسب است.

■ براساس جزء «پ»، تعداد نمایندگان حوزه انتخابیه «لارستان، اوز، خنج و گراش و جویم» از یک نفر به دو نفر افزایش می‌یابد. حوزه انتخابیه مذکور ۳۰۹,۱۸۶ نفر جمعیت دارد و در واقع نسبت به میانگین کشوری ۶۳,۲۵۹ نفر مازاد دارد (انحراف ۲۵/۷+ درصدی از میانگین کشوری). با افزودن یک نماینده دیگر در این حوزه به هر ۱۵۴,۵۹۳ نفر یک نماینده تعلق خواهد گرفت و به‌ازای هر نماینده نسبت به میانگین کشوری ۹۱,۳۳۴ نفر کمبود جمعیت وجود دارد (انحراف ۳۷/۱- درصدی از میانگین کشوری) که با احتساب دو نماینده در مجموع ۱۸۲,۶۶۸ نفر کمبود جمعیت وجود خواهد داشت که انحراف نسبتاً بالایی است.

انحراف این حوزه ۸۸۵,۲۹۳+ نفر است که به‌معنای کمبود ۳/۵ نماینده است. در مصوبه کمیسیون یک نماینده به حوزه مذکور افزوده شده است. با افزایش تعداد نمایندگان این حوزه به ۵ نفر، در واقع به هر ۳۷۳,۸۰۰ نفر یک نماینده تعلق خواهد گرفت و به‌ازای هر نفر، نسبت به میانگین کشوری ۱۲۷,۸۷۳ نفر جمعیت مازاد وجود دارد (انحراف ۵۱/۹+ درصدی از میانگین کشوری) و با احتساب ۵ نماینده مجموع انحراف این حوزه ۶۳۹,۳۶۶ نفر خواهد بود. ■ پس از حوزه انتخابیه شیراز و زرقان، بیشترین انحراف مثبت متعلق به حوزه انتخابیه «مرودشت، پاسارگاد و ارسنجان» است. این حوزه با ۳۹۶,۲۷۷ نفر جمعیت و یک نماینده، نسبت به میانگین کشوری ۱۵۰,۳۵۰ نفر مازاد جمعیت دارد (انحراف ۶۱/۳+ درصدی). با افزوده شدن یک نماینده در این حوزه به هر ۱۹۸,۱۳۸ نفر یک نماینده تعلق خواهد گرفت و به‌ازای هر نماینده نسبت به میانگین کشوری ۴۷,۷۸۸ نفر کمبود جمعیت وجود

جدول ۱۲. تغییرات پیشنهادی در مرزهای حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان استان فارس در طرح حاضر و پیامدهای آن از منظر نسبت جمعیت به تعداد نماینده (نسبت به میانگین کشوری هر ۲۴۵,۹۲۷ نفر یک نماینده)

ردیف	نام حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد کنونی نماینده	تعداد نماینده اختصاص یافته در مصوبه کمیسیون	نسبت جمعیت به یک نماینده (پس از اختصاص نماینده جدید)	مجموع انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری	درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری (پس از اختصاص نماینده/اصلاح مرزها/تفکیک حوزه)	وضعیت استان از منظر کمبود یا مازاد نماینده
۱	شیراز و زرقان	۱,۸۶۹,۰۰۱	۴	۱	۳۷۳,۸۰۰	+۶۳۹,۳۶۶	+۵۱/۹	۱/۷ نفر کمبود
۲	مرودشت، پاسارگاد و ارسنجان	۳۹۶,۲۷۷	۱	۱	۱۹۸,۱۳۸	-۹۵,۵۷۷	-۱۹/۴	
۳	لارستان، اوز، خنج و گراش	۳۰۹,۱۸۶	۱	۱	۱۵۴,۵۹۳	-۹۱,۳۳۴	-۳۷/۱	

مأخذ: همان.

۱۳. استان قزوین

بند «۱۳» ذیل ماده واحده بیان می‌دارد:

با افزایش یک نماینده به تعداد نمایندگان استان قزوین، حوزه‌های انتخابیه آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:
الف) با انتزاع البرز و آبیک از حوزه انتخابیه «قزوین، آبیک و البرز» حوزه انتخابیه «البرز و آبیک» منطبق بر محدوده جغرافیایی شهرستان البرز، آبیک، به مرکزیت البرز با اختصاص یک نماینده ایجاد می‌شود.
ب) نام حوزه انتخابیه «قزوین، آبیک و البرز» به «قزوین» اصلاح می‌شود.

جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری ۲۴۵,۹۲۷ نفر، انحراف مثبت دارد. حوزه مذکور ۹۳۴,۳۳۳ نفر جمعیت و ۲ نماینده دارد. در واقع در این حوزه انتخابیه به هر ۴۶۷,۱۶۶ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد و به‌ازای هر نماینده نسبت به میانگین کشوری ۲۲۱,۲۳۹ نفر جمعیت مازاد وجود دارد (انحراف ۸۹/۹+ درصدی از میانگین کشوری). مجموع انحراف این حوزه،

در این زمینه نکات ذیل قابل تأمل است:

■ ضروری است ایرادات نگارشی اصلاح شوند. برای مثال در جزء «الف» ضروری است عبارت «به مرکزیت شهر الوند» جایگزین عبارت «به مرکزیت البرز» شود. همچنین نقاط ذیل حوزه انتخابیه نیز باید درج شود.
■ حوزه انتخابیه قزوین تنها حوزه استان قزوین است که در آن نسبت

جمعیت خواهد داشت (انحراف ۱/۳۷+ درصدی از میانگین کشوری). همچنین با انتزاع شهرستان‌های البرز و آبیک، حوزه انتخابیه قزوین، ۵۶۹,۹۳۲ نفر جمعیت خواهد داشت و در واقع در این حوزه به هر ۲۹۸,۴۶۱ نفر، یک نماینده تعلق خواهد گرفت (با انحراف ۳/۲۱+ درصدی از میانگین کشوری).

با احتساب ۲ نماینده، ۴۴۲,۴۷۹ نفر است که به معنای کمبود حداقل یک نماینده در این حوزه است. در مصوبه کمیسیون شهرستان‌های البرز و آبیک با جمعیت ۳۳۷,۴۰۱ نفر جمعیت از حوزه انتخابیه «قزوین، آبیک و البرز»، منتزع و تبدیل به یک حوزه مستقل شده است. در صورت تصویب طرح حاضر این حوزه نسبت به میانگین کشوری، ۹۱,۴۷۴ نفر انحراف مثبت

جدول ۱۳. تغییرات پیشنهادی در مرزهای حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان استان قزوین در طرح حاضر و پیامدهای آن از منظر نسبت جمعیت به تعداد نماینده (نسبت به میانگین کشوری هر ۲۴۵.۹۲۷ نفر یک نماینده)

ردیف	نام حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد کنونی نماینده	تعداد نماینده اختصاص یافته در مصوبه کمیسیون	نسبت جمعیت به یک نماینده (پس از اختصاص نماینده جدید)	مجموع انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری	درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری (پس از اختصاص نماینده / اصلاح مرزها / تفکیک حوزه)	وضعیت استان از منظر کمبود یا مازاد نماینده
۱	البرز و آبیک	۳۳۷,۴۰۱	-	۱	۳۳۷,۴۰۱	+۹۱,۴۷۴	+۳۷/۱	۱/۱ نفر کمبود
۲	قزوین	۵۹۶,۹۳۲	۲	-	۲۹۸,۴۶۱	+۱۰۵,۰۷۸	+۲۱/۳	

مأخذ: همان.

۱۴. استان قم

بند «۱۴» ذیل ماده واحد بیان می‌دارد:

با افزایش یک نماینده به تعداد نمایندگان استان قم، حوزه انتخابیه آن به شرح زیر اصلاح می‌شود: (الف) تعداد نمایندگان حوزه انتخابیه قم، از سه نفر به چهار نفر افزایش می‌یابد.

مجموع انحراف این حوزه ۵۵۴,۵۰۲+ است که به معنای کمبود ۲/۲ نفر نماینده در این حوزه است. در مصوبه کمیسیون یک نماینده به این حوزه تخصیص یافته است. با افزایش نمایندگان این حوزه به ۴ نفر، در واقع به هر ۳۲۳,۰۷۰ نفر یک نماینده تعلق خواهد گرفت و به‌ازای هر نماینده نسبت به میانگین کشوری ۷۷,۱۴۳ نفر جمعیت مازاد وجود خواهد داشت. با احتساب ۴ نماینده مجموع انحراف ۳۰۸,۵۷۵+ نفر خواهد بود.

در این زمینه نکات ذیل قابل تأمل است:

■ حوزه انتخابیه «قم»، دربرگیرنده شهرستان‌های قم، کهک و جعفرآباد، ۱,۲۹۲,۲۸۳ نفر جمعیت و سه نماینده دارد. در این حوزه به هر ۴۳۰,۷۶۱ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد و نسبت به میانگین کشوری، به‌ازای هر نماینده ۱۸۴,۸۳۴ نفر جمعیت مازاد وجود دارد (انحراف ۱/۷۵+ درصدی از میانگین کشوری). با احتساب ۳ نماینده

جدول ۱۴. تغییرات پیشنهادی در مرزهای حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان استان قم در طرح حاضر و پیامدهای آن از منظر نسبت جمعیت به تعداد نماینده (نسبت به میانگین کشوری هر ۲۴۵.۹۲۷ نفر یک نماینده)

ردیف	نام حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد کنونی نماینده	تعداد نماینده اختصاص یافته در مصوبه کمیسیون	نسبت جمعیت به یک نماینده (پس از اختصاص نماینده جدید)	مجموع انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری	درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری (پس از اختصاص نماینده / اصلاح مرزها / تفکیک حوزه)	وضعیت استان از منظر کمبود یا مازاد نماینده
۱	قم	۱,۲۹۲,۲۸۳	۳	۱	۳۲۳,۰۷۰	+۳۰۸,۵۷۵	+۳۱/۳	۲/۲ نفر کمبود

مأخذ: همان.

۱۵. استان کردستان

بند «۱۵» ذیل ماده واحده بیان می‌دارد:

با افزایش یک نماینده به تعداد نمایندگان استان کردستان، حوزه‌های انتخابیه آن به شرح زیر اصلاح می‌شوند:
الف) شهرستان کامیاران از حوزه انتخابیه «سنندج، دیواندره و کامیاران» منتزع و به حوزه انتخابیه «قروه و دهگلان» الحاق می‌شود.
ب) نام حوزه انتخابیه «سنندج، دیواندره و کامیاران» به «سنندج و دیواندره» اصلاح می‌شود.
پ) شهرستان‌های دهگلان و کامیاران از حوزه انتخابیه «قروه و دهگلان و کامیاران» منتزع، و حوزه انتخابیه «کامیاران و دهگلان»، به مرکزیت کامیاران، با اختصاص یک نماینده ایجاد می‌شود.
ت) نام حوزه انتخابیه «قروه و دهگلان» به «قروه» اصلاح می‌شود.

در این زمینه نکات ذیل قابل تأمل است:

- ضروری است ایرادات نگارشی اصلاح شوند. برای مثال در جزء «پ» ضروری است بعد از واژه مرکزیت، واژه «شهر» اضافه شود. همچنین نقاط ذیل حوزه انتخابیه نیز باید درج شود.
- در استان کردستان، بیشترین درصد انحراف مثبت نسبت جمعیت به یک نماینده متعلق به حوزه انتخابیه سفرز و بانه است. حوزه مذکور با جمعیت ۳۸۵,۱۴۱ نفر جمعیت و یک نماینده نسبت به میانگین کشوری ۱۳۹,۲۱۴ نفر جمعیت مازاد دارد (انحراف ۵۶/۶+ درصدی از میانگین کشوری). پس از آن حوزه انتخابیه «سنندج، دیواندره و کامیاران»، با ۶۸۴,۲۹۸ نفر جمعیت و ۲ نماینده قرار دارد. در این حوزه به هر ۳۴۲,۱۴۹ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد و به‌ازای هر نماینده ۹۶,۲۲۲ نفر جمعیت مازاد وجود دارد (انحراف ۳۹/۱+ درصدی از میانگین کشوری). با احتساب ۲ نماینده مجموع انحراف این حوزه ۱۹۲,۴۴۴+ نفر است.
- طبق مصوبه کمیسیون شهرستان کامیاران از حوزه انتخابیه «سنندج، دیواندره و کامیاران» و شهرستان دهگلان از حوزه انتخابیه «قروه و دهگلان»

منتزع و حوزه انتخابیه «کامیاران و دهگلان» با جمعیت ۱۶۶,۸۷۱ نفر ایجاد خواهد شد. این حوزه نسبت به میانگین کشوری ۷۹,۰۵۶ نفر کمبود جمعیت دارد (انحراف ۳۱/۲- درصدی از میانگین کشوری). شایان ذکر است که حوزه انتخابیه قروه و دهگلان، با جمعیت ۲۰۴,۲۰۷ نفر و یک نماینده، در حال حاضر نیز نسبت به میانگین کشوری ۴۱,۷۲۰ نفر کمبود جمعیت دارد. در صورت تصویب طرح حاضر، با انتزاع شهرستان دهگلان از این حوزه، انحراف جمعیت این حوزه نسبت به میانگین کشوری بیشتر خواهد شد. شهرستان قروه با ۱۴۰,۱۹۲ نفر جمعیت نسبت به میانگین کشوری، ۱۰۵,۷۳۵ نفر کمبود جمعیت خواهد داشت (انحراف ۴۲/۹- درصدی از میانگین کشوری) که انحرافی بالا محسوب می‌شود. همچنین در صورت تصویب طرح حاضر، حوزه انتخابیه سنندج و دیواندره، ۵۸۱,۴۴۲ نفر جمعیت خواهد داشت. با احتساب ۲ نماینده در واقع در این حوزه به هر ۲۹۰,۷۲۱ نفر، یک نماینده تعلق خواهد گرفت و به‌ازای هر نماینده نسبت به میانگین کشوری ۴۴,۷۹۴ نفر جمعیت مازاد وجود خواهد داشت (انحراف ۱۸/۲+ درصدی از میانگین کشوری) و مجموع انحراف ۸۹,۵۸۸ نفر خواهد بود.

جدول ۱۵. تغییرات پیشنهادی در مرزهای حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان استان کردستان در طرح حاضر و پیامدهای آن از منظر نسبت جمعیت به تعداد نماینده (نسبت به میانگین کشوری هر ۲۴۵,۹۲۷ نفر یک نماینده)

ردیف	نام حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد کنونی نماینده	تعداد نماینده اختصاص یافته در مصوبه کمیسیون	نسبت جمعیت به یک نماینده (پس از اختصاص نماینده جدید)	مجموع انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری	درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری (پس از اختصاص نماینده / اصلاح مرزها / تفکیک حوزه)	وضعیت استان از منظر کمبود یا مازاد نماینده
۱	کامیاران و دهگلان	۱۶۶,۸۷۱	-	۱	۱۶۶,۸۷۱	-۷۹,۰۵۶	-۳۲/۱	۵/۰ نفر کمبود
۲	سنندج و دیواندره	۵۸۱,۴۴۲	۲	-	۲۹۰,۷۲۱	+۸۹,۵۸۸	+۱۸/۲	
۳	قروه	۱۴۰,۱۹۲	۱	-	۱۴۰,۱۹۲	-۱۰۵,۷۳۵	-۴۲/۹	

مأخذ: همان.

۱۶. استان کرمان

بند «۱۶» ذیل ماده واحد بیان می‌دارد:

با افزایش سه نماینده به تعداد نمایندگان استان کرمان، حوزه‌های انتخابیه آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:

الف) شهرستان بردسیر از حوزه انتخابیه «سیرجان و بردسیر» منتزع و به حوزه انتخابیه «کرمان و راور» الحاق می‌شود.

ب) حوزه انتخابیه «کرمان و راور» به حوزه انتخابیه «کرمان، راور و بردسیر» اصلاح می‌شود و تعداد نمایندگان آن از دو نفر به سه نفر افزایش می‌یابد.

پ) نام حوزه انتخابیه «سیرجان و بردسیر»، به حوزه انتخابیه «سیرجان»، اصلاح می‌شود.

پ) با انتزاع رودبار جنوب و قلعه گنج از حوزه انتخابیه «کهنوج، منوجان، رودبار جنوب و قلعه گنج»، حوزه انتخابیه «رودبار جنوب و قلعه گنج» منطبق بر محدوده جغرافیایی شهرستان‌های رودبار جنوب و قلعه گنج به مرکزیت رودبار جنوب با اختصاص یک نماینده ایجاد می‌شود.

ت) نام حوزه انتخابیه «کهنوج، منوجان، رودبار جنوب و قلعه گنج» به «کهنوج، منوجان، و فاریاب» اصلاح می‌شود.

ث) با انتزاع ریگان و فهرج از حوزه انتخابیه «بم، ریگان، فهرج و نماشیر»، حوزه انتخابیه ریگان و فهرج، به مرکزیت ریگان، با اختصاص یک نماینده ایجاد می‌شود.

ج) نام حوزه انتخابیه «بم، ریگان، فهرج و نماشیر»، به «بم و نماشیر» به مرکزیت بم، اصلاح می‌شود.

بردسیر»، حوزه انتخابیه «سیرجان» ۳۲۴،۱۰۳ نفر جمعیت خواهد داشت که نسبت به میانگین کشوری ۷۸،۱۷۶ نفر جمعیت مازاد خواهد داشت (انحراف ۳۱/۷+ درصدی از میانگین کشوری).

پس از کرمان، حوزه انتخابیه بم و ریگان، فهرج و نماشیر بیشترین انحراف مثبت جمعیتی از میانگین کشوری را دارد. شایان ذکر است که از منظر عامل وسعت جغرافیایی، این حوزه نوزدهمین حوزه انتخابیه وسیع کشور است. این حوزه با ۴۳۷،۹۷۵ نفر جمعیت و یک نماینده، ۱۹۲،۰۴۸ نفر بیشتر از میانگین کشوری جمعیت دارد (انحراف ۷۸+ درصدی از میانگین کشوری). طبق جزء «ث» مصوبه کمیسیون، شهرستان‌های ریگان و فهرج از حوزه مذکور منتزع و تبدیل به یک حوزه مستقل شده است. دو شهرستان فهرج و ریگان، جمعاً ۱۵۵،۵۰۶ نفر جمعیت دارند. که نسبت به میانگین کشوری ۹۰،۴۲۱ نفر کمبود جمعیت دارد (انحراف ۳۶/۷- درصدی از میانگین کشوری) که انحرافی نسبتاً بالا محسوب می‌شود. با انتزاع ریگان و فهرج، حوزه انتخابیه بم و نماشیر ۲۸۲،۴۶۹ نفر جمعیت خواهد داشت که نسبت به میانگین کشوری ۳۶،۵۴۲ نفر مازاد خواهد داشت (انحراف ۱۴/۸+ درصدی از میانگین کشوری).

پس از آن حوزه انتخابیه جیرفت و عنبرآباد با ۳۹۱،۲۹۶ نفر جمعیت، از بیشترین انحراف مثبت نسبت به میانگین کشوری برخوردار است. با این حال به این حوزه نماینده‌ای اختصاص نیافته است. براساس جزء «پ» حوزه جنوبی استان کرمان تفکیک شده است. به این ترتیب که شهرستان‌های رودبار جنوب و قلعه گنج از حوزه انتخابیه «کهنوج، منوجان، رودبار جنوب و قلعه گنج» منتزع و تبدیل به یک حوزه مستقل شده است. شایان ذکر است که از منظر عامل وسعت جغرافیایی، این حوزه چهاردهمین حوزه انتخابیه وسیع کشور است. نظر به محرومیت جنوب استان کرمان، و سایر مسائل

در این زمینه نکات ذیل قابل تأمل است:

■ ضروری است ایرادات نگارشی اصلاح شوند. برای مثال عنوان دو جزء «پ» می‌باشد که جهت اجتناب از تکرار ضروری است اصلاح شوند. در جزء «پ» ضروری است «به مرکزیت شهر رودبار» جایگزین «به مرکزیت رودبار جنوب» شود. در جزء «ث» ضروری است «به مرکزیت شهر محمدآباد» جایگزین «به مرکزیت ریگان» شود. همچنین ضروری است در جزء «پ» و «ث» نقاط ذیل حوزه انتخابیه درج شوند.

بیشترین میزان انحراف مثبت از میانگین کشوری در استان کرمان، متعلق به حوزه انتخابیه کرمان و راور است. این حوزه، از منظر عامل وسعت جغرافیایی، دومین حوزه وسیع کشور است. در حوزه انتخابیه کرمان و راور، با جمعیت ۷۸۱،۹۲۲ نفر جمعیت و ۲ نماینده، در واقع به هر ۳۹۰،۹۶۱ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد (انحراف ۵۸/۹+ درصدی از میانگین کشوری) و به‌ازای هر نماینده ۱۴۵،۰۳۴ نفر مازاد جمعیت نسبت به میانگین کشوری وجود دارد که با احتساب ۲ نماینده مجموع مازاد جمعیت این حوزه ۲۹۰،۰۶۸+ نفر می‌شود. طبق جزء «الف» مصوبه کمیسیون، شهرستان بردسیر (با جمعیت ۸۱،۹۸۳ نفر) به حوزه انتخابیه کرمان و راور الحاق، و یک نماینده به حوزه «کرمان و راور و بردسیر» تخصیص یافته است. در صورت تصویب طرح حاضر حوزه انتخابیه «کرمان، راور و بردسیر»، ۸۶۳،۹۰۵ نفر جمعیت خواهد داشت. با افزایش تعداد نمایندگان این حوزه به سه نفر، در واقع به هر ۲۸۷،۹۶۸ نفر، یک نماینده تعلق خواهد گرفت و به‌ازای هر نماینده نسبت به میانگین کشوری ۴۲،۰۴۱ نفر جمعیت مازاد وجود خواهد داشت (انحراف ۱۷+ درصدی از میانگین کشوری) که با احتساب ۳ نماینده، مجموع انحراف ۱۲۶،۱۲۴+ نفر خواهد بود.

همچنین با انتزاع شهرستان بردسیر از حوزه انتخابیه «سیرجان و

قلعه گنج نسبت به میانگین کشوری ۶۳,۴۴۰ نفر کمبود جمعیت خواهد داشت (انحراف ۲۵/۷- درصدی از میانگین کشوری) که با توجه به وضعیت سایر حوزه‌های انتخابیه کشور انحرافی قابل تحمل است. همچنین با انتزاع شهرستان‌های رودبار جنوب و قلعه گنج، حوزه انتخابیه «کهنوج، منوجان و فاریاب» با ۱۹۵,۵۵۳ نفر جمعیت نسبت به میانگین کشوری ۵۰,۳۷۴ نفر کمبود جمعیت خواهد داشت (انحراف ۲۰/۴- درصدی از میانگین کشوری) که انحرافی قابل تحمل است.

مبتلا به، به نظر می‌رسد که اختصاص نماینده به جنوب استان کرمان، در راستای رعایت مقتضیات اجتناب‌ناپذیر مندرج در بند «۱» سیاست‌های کلی انتخابات بوده است. حوزه انتخابیه کهنوج، منوجان، رودبار جنوب و قلعه گنج، با جمعیت ۳۷۸,۰۴۰ نفر نسبت به میانگین کشوری ۱۳۲,۱۱۳ نفر جمعیت مازاد دارد (انحراف ۵۳/۷+ درصدی از میانگین کشوری). شهرستان‌های رودبار جنوب و قلعه گنج در مجموع ۱۸۲,۴۸۷ نفر جمعیت دارند. در صورت تصویب طرح حاضر، حوزه انتخابیه رودبار جنوب و

جدول ۱۶. تغییرات پیشنهادی در مرزهای حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان استان کرمان در طرح حاضر و پیامدهای آن از منظر نسبت جمعیت به تعداد نماینده (نسبت به میانگین کشوری هر ۲۴۵,۹۲۷ نفر یک نماینده)

ردیف	نام حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد کنونی نماینده	تعداد نماینده اختصاص یافته در مصوبه کمیسیون	نسبت جمعیت به یک نماینده (پس از اختصاص نماینده جدید)	انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری	درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری (پس از اختصاص اصلاح مرزها / تفکیک حوزه)	وضعیت استان از منظر کمبود یا مازاد نماینده
۱	کرمان و راور و بردسیر	۸۶۳,۹۰۵	۲	۱	۲۸۷,۹۶۸	+۱۲۶,۱۲۴	+۱۷	۲/۸ نفر کمبود
۲	سیرجان	۳۲۴,۱۰۳	۱	-	۳۲۴,۱۰۳	+۷۸,۱۷۶	+۳۱,۷	
۳	ریگان و فهرج	۱۵۵,۵۰۶	۱	۱	۱۵۵,۵۰۶	-۹۰,۴۲۱	-۳۶,۷	
۴	بم و نورماشیر	۲۸۲,۴۶۹	۱	-	۲۸۲,۴۶۹	+۳۶,۵۴۲	+۱۴,۸	
۵	رودبار جنوب و قلعه گنج	۱۸۲,۴۸۷	-	۱	۱۸۲,۴۸۷	-۶۳,۴۴۰	-۲۵,۷	
۶	کهنوج و منوجان	۱۹۵,۵۵۳	۱	-	۱۹۵,۵۵۳	-۵۰,۳۷۴	-۲۰,۴	

مأخذ: همان.

۱۷. استان کرمانشاه

بند «۱۷» ذیل ماده واحد بیان می‌دارد:

با افزایش یک نماینده به تعداد نمایندگان استان کرمانشاه، حوزه‌های انتخابیه آن به شرح زیر اصلاح می‌شود: الف) دهستان‌های سرقلعه و جیگران از توابع شهرستان سرپل ذهاب از حوزه انتخابیه «پاوه، جوانرود، ثلاث باباجانی، روانسر، و دهستان‌های سرقلعه و جیگران» منتزع و به حوزه انتخابیه «قصرشیرین، سرپل ذهاب و گیلان غرب» الحاق می‌شوند و نام این حوزه انتخابیه به «قصرشیرین، سرپل ذهاب، گیلان غرب و دهستان سرقلعه و جیگران» اصلاح می‌شود. ب) نام حوزه انتخابیه «پاوه، جوانرود، ثلاث باباجانی، روانسر، و دهستان‌های سرقلعه و جیگران» به «پاوه، جوانرود، ثلاث باباجانی و روانسر» اصلاح می‌شود. پ) تعداد نمایندگان حوزه انتخابیه «کرمانشاه» از سه نفر به چهار نفر افزایش می‌یابد.

■ حوزه انتخابیه کرمانشاه تنها حوزه انتخابیه استان کرمانشاه با انحراف مثبت از میانگین کشوری است. این حوزه با ۱,۰۸۳,۸۳۳ نفر جمعیت و ۳ نماینده، در واقع به هر ۳۶۱,۲۷۸ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد و

در این زمینه نکات ذیل قابل تأمل است: ■ جزء «الف» در راستای تبصره «۲» ماده (۱۴) قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری مصوب ۱۳۶۲/۰۴/۱۵ است و لذا مورد تأیید است.

نماینده تعلق خواهد گرفت و به‌ازای هر نماینده نسبت به میانگین کشوری ۲۵,۰۳۱ نفر جمعیت مازاد وجود خواهد داشت (انحراف ۱۰/۱+ درصدی از میانگین کشوری) که با احتساب ۴ نماینده مجموع انحراف ۱۰۰,۱۲۵+ نفر خواهد بود.

به‌ازای هر نماینده ۱۱۵,۳۵۱ نفر جمعیت مازاد از میانگین کشوری وجود دارد (انحراف ۴۶/۹+ درصدی از میانگین کشوری). با احتساب ۳ نماینده مجموع انحراف این حوزه ۳۴۶,۰۵۳+ نفر است. با افزایش تعداد نمایندگان این حوزه به ۴ نفر، در واقع به هر ۲۷۰,۹۵۸ نفر، یک

جدول ۱۷. تغییرات پیشنهادی در مرزهای حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان استان کرمانشاه در طرح حاضر و پیامدهای آن از منظر نسبت جمعیت به تعداد نماینده (نسبت به میانگین کشوری هر ۲۴۵.۹۲۷ نفر یک نماینده)

ردیف	نام حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد کنونی نماینده	تعداد نماینده اختصاص یافته در مصوبه کمیسیون	نسبت جمعیت به یک نماینده (پس از اختصاص نماینده جدید)	انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری	درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری (پس از اختصاص نماینده / اصلاح مرزها / تفکیک حوزه)	وضعیت استان از منظر کمبود یا مازاد نماینده
۱	کرمانشاه	۱,۰۸۳,۸۳۳	۳	۱	۲۷۰,۹۵۸	+۱۰۰,۱۲۵	+۱۰/۱	
۲	قصر شیرین، سرپل ذهاب، کیلان غرب و دهستان‌های سرقلعه و جیگران	۱۶۶,۲۷۸	۱	-	۱۶۶,۲۷۸	-۷۹,۶۴۹	-۳۲/۳	۵/۱ نفر مازاد
۳	پاوه، جانرود، ثلاث باباجانی و روانسر	۲۱۸,۴۷۶	۱	-	۲۱۸,۴۷۶	-۲۷,۴۵۱	-۱۱/۱	

مأخذ: همان.

۱۸. استان کهگیلویه و بویراحمد

بند «۱۸» ذیل ماده واحد بیان می‌دارد:

با افزایش یک نماینده به تعداد نمایندگان استان کهگیلویه و بویراحمد، حوزه‌های انتخابیه آن به شرح زیر اصلاح می‌شود: (الف) با اختصاص یک نماینده، تعداد نمایندگان حوزه انتخابیه «بویراحمد، دنا و مارگون» از یک نفر به دو نفر افزایش می‌یابد.

و به‌ازای هر نماینده نسبت به میانگین کشوری ۷۴,۷۱۵ نفر کمبود جمعیت وجود خواهد داشت (انحراف ۳۰/۳- درصدی از میانگین کشوری) که نسبت به وضعیت سایر حوزه‌های انتخابیه کشور انحرافی نسبتاً بالا است. با احتساب دو نماینده مجموع انحراف ۱۴۹,۴۳۰- نفر خواهد بود.

در این زمینه نکات ذیل قابل تأمل است:

■ تنها حوزه انتخابیه استان کهگیلویه و بویراحمد که نسبت به میانگین کشوری انحراف مثبت دارد، حوزه انتخابیه «بویراحمد، دنا و مارگون» است. این حوزه با ۳۴۲,۴۲۴ نفر جمعیت، نسبت به میانگین کشوری ۹۶,۴۹۷ نفر جمعیت مازاد دارد (انحراف ۳۹/۲+ درصدی از میانگین کشوری). با اختصاص یک نماینده دیگر به این حوزه، در صورت تصویب طرح حاضر در واقع به هر ۱۷۱,۲۱۲ نفر یک نماینده تعلق خواهد گرفت

جدول ۱۸. تغییرات پیشنهادی در مرزهای حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان استان کهگیلویه و بویراحمد در طرح حاضر و پیامدهای آن از منظر نسبت جمعیت به تعداد نماینده (نسبت به میانگین کشوری هر ۲۴۵.۹۲۷ نفر یک نماینده)

ردیف	نام حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد کنونی نماینده	تعداد نماینده اختصاص یافته در مصوبه کمیسیون	نسبت جمعیت به یک نماینده (پس از اختصاص نماینده جدید)	مجموع انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری	درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری (پس از اختصاص نماینده / اصلاح مرزها / تفکیک حوزه)	وضعیت استان از منظر کمبود یا مازاد نماینده
۱	بویراحمد، دنا و مارگون	۳۴۲,۴۲۴	۱	۱	۱۷۱,۲۱۲	-۱۴۹,۴۳۵	-۳۵/۳	۰/۲ نفر مازاد

مأخذ: همان.

۱۹. استان گلستان

بند «۱۹» ذیل ماده واحد بیان می‌دارد:

با افزایش یک نماینده به تعداد نمایندگان استان گلستان، حوزه‌های انتخابیه آن به شرح زیر اصلاح می‌شود: الف) حوزه انتخابیه «کلاله و مراوه‌تپه» منطبق بر حوزه جغرافیایی شهرستان کلاله و شهرستان مراوه‌تپه، به مرکزیت کلاله، با اختصاص یک نماینده ایجاد می‌شود. ب) نام حوزه انتخابیه «مینودشت، کلاله، مراوه‌تپه و گالیکش» به «مینودشت و گالیکش»، به مرکزیت مینودشت اصلاح می‌شود.

در این زمینه نکات ذیل قابل تأمل است:

انتخابیه «مینودشت، کلاله، مراوه‌تپه و گالیکش» با ۳۱۶,۹۲۸ نفر جمعیت و یک نماینده نسبت به میانگین کشوری ۷۱,۰۰۱ نفر جمعیت مازاد دارد (انحراف ۲۸/۸+ درصدی از میانگین کشوری). در صورت تصویب طرح حاضر، حوزه انتخابیه کلاله و مراوه‌تپه با ۱۷۸,۲۷۲ نفر جمعیت، نسبت به میانگین کشوری، ۶۷,۶۵۵ نفر کمبود جمعیت خواهد داشت (انحراف ۲۷/۵- درصدی از میانگین کشوری). همچنین حوزه انتخابیه «مینودشت و گالیکش» با جمعیت ۱۳۸,۶۵۶ نفری نسبت به میانگین کشوری ۱۰۷,۲۷۱ نفر کمبود جمعیت خواهد داشت که به معنای انحراف ۴۳/۶- درصدی است که انحرافی بالا و غیرقابل تحمل محسوب می‌شود.

■ ضروری است ایرادات نگارشی اصلاح شوند. برای مثال در جزء «الف» ضروری است پس از واژه مرکزیت، واژه «شهر» اضافه شود. همچنین ضروری است نقاط ذیل حوزه انتخابیه درج شوند.

■ حوزه انتخابیه گنبد کاووس با ۳۴۸,۷۴۴ نفر جمعیت و یک نماینده، از بیشترین انحراف مثبت در استان برخوردار است و نسبت به میانگین کشوری ۱۰۲,۸۱۷ نفر جمعیت مازاد دارد (انحراف ۴۱/۸+ درصدی از میانگین کشوری). طبق مصوبه کمیسیون، شهرستان‌های کلاله و مراوه‌تپه از حوزه انتخابیه «مینودشت، کلاله، مراوه‌تپه و گالیکش» منتزع و تبدیل به یک حوزه مستقل با یک نماینده خواهند شد. حوزه

جدول ۱۹. تغییرات پیشنهادی در مرزهای حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان استان گلستان در طرح حاضر و پیامدهای آن از منظر نسبت جمعیت به تعداد نماینده (نسبت به میانگین کشوری هر ۲۴۵.۹۲۷ نفر یک نماینده)

ردیف	نام حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد کنونی نماینده	تعداد نماینده اختصاص یافته در مصوبه کمیسیون	نسبت جمعیت به یک نماینده (پس از اختصاص نماینده جدید)	مجموع انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری	درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری (پس از اختصاص نماینده / اصلاح مرزها / تفکیک حوزه)	وضعیت استان از منظر کمبود یا مازاد نماینده
۱	کلاله و مراوه‌تپه	۱۷۸,۲۷۲	-	۱	۱۷۸,۲۷۲	-۶۷,۶۵۵	-۲۷/۵	۰/۵ نفر کمبود
۲	مینودشت و گالیکش	۱۳۸,۶۵۶	۱	-	۱۳۸,۶۵۶	-۱۰۷,۲۷۱	-۴۳/۶	کمبود

مأخذ: همان.

۲۰. استان مازندران

بند «۲۰» ذیل ماده واحد بیان می‌دارد:

با افزایش یک نماینده به تعداد نمایندگان استان مازندران، حوزه‌های انتخابیه آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:
(الف) با اختصاص یک نماینده، تعداد نمایندگان حوزه انتخابیه «آمل» از یک نفر به دو نفر افزایش می‌یابد.

این حوزه به دو نماینده، در واقع به هر ۸۱۹،۲۰۰ نفر یک نماینده تعلق خواهد گرفت و به‌ازای هر نماینده نسبت به میانگین کشوری ۴۵،۱۰۸ نفر کمبود جمعیت وجود خواهد داشت (انحراف ۱۸/۳- درصدی از میانگین کشوری) که انحرافی مناسب است. با احتساب ۲ نماینده مجموع انحراف ۹۰،۲۱۵ نفر خواهد بود.

در این زمینه نکات ذیل قابل تأمل است:
■ بیشترین درصد انحراف مثبت در استان مازندران متعلق به حوزه انتخابیه آمل است. این حوزه انتخابیه با ۴۰۱،۶۳۹ نفر جمعیت و یک نماینده نسبت به میانگین کشوری، ۱۵۵،۷۱۲ نفر جمعیت مازاد دارد (انحراف ۶۳/۳+ درصدی از میانگین کشوری). با افزایش نمایندگان

جدول ۲۰. تغییرات پیشنهادی در مرزهای حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان استان مازندران در طرح حاضر و پیامدهای آن از منظر نسبت جمعیت به تعداد نماینده (نسبت به میانگین کشوری هر ۲۴۵،۹۲۷ نفر یک نماینده)

ردیف	نام حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد کنونی نماینده	تعداد نماینده اختصاص یافته در مصوبه کمیسیون	نسبت جمعیت به یک نماینده (پس از اختصاص نماینده جدید)	مجموع انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری	درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری (پس از اختصاص نماینده / اصلاح مرزها / تفکیک حوزه)	وضعیت استان از منظر کمبود یا مازاد نماینده
۱	آمل	۴۰۱،۶۳۹	۱	۱	۲۰۰،۸۱۹	-۹۰،۲۱۵	-۱۸/۳	۱/۳ نفر کمبود

مأخذ: همان.

۲۱. استان مرکزی

بند «۲۰» ذیل ماده واحد بیان می‌دارد:

با افزایش یک نماینده به تعداد نمایندگان استان مرکزی، حوزه‌های انتخابیه آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:
(الف) با انتزاع شهرستان‌های کمیجان و خنداب از حوزه انتخابیه «اراک، کمیجان و خنداب»، حوزه انتخابیه «کمیجان و خنداب» با اختصاص یک نماینده ایجاد می‌شود.
(ب) نام حوزه انتخابیه «اراک، کمیجان و خنداب» به «اراک» اصلاح می‌شود.

یافته است. بیشترین میزان انحراف مثبت در این استان متعلق به حوزه انتخابیه اراک، کمیجان و خنداب است. این حوزه با ۶۸۲،۲۱۵ نفر جمعیت و ۲ نماینده، در واقع به هر ۳۴۱،۱۰۷ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد و به‌ازای هر نماینده نسبت به میانگین کشوری ۹۵،۱۸۰ نفر مازاد جمعیت وجود دارد (انحراف ۳۸/۷+ درصدی از میانگین کشوری) که با احتساب ۲ نماینده مجموع انحراف این حوزه ۱۹۰،۳۶۰ نفر است. در مصوبه کمیسیون

در این زمینه نکات ذیل قابل تأمل است:
■ ضروری است ایرادات نگارشی اصلاح شوند. برای مثال در جزء «الف» ضروری است شهر مرکز حوزه انتخابیه و نیز نقاط ذیل حوزه انتخابیه درج شوند.
■ استان مرکزی، تنها استانی است که با وجود داشتن بیش از یک نماینده مازاد نسبت به جمعیت خود، در مصوبه کمیسیون یک نماینده به آن تعلق

کمیجان و خنداب از حوزه انتخابیه اراک، در حوزه انتخابیه اراک با ۵۹۱,۷۵۶ نفر جمعیت و ۲ نماینده، در واقع به هر ۲۹۵,۸۷۸ نفر یک نماینده تعلق می‌گیرد و به‌ازای هر نماینده نسبت به میانگین کشوری ۴۹,۹۵۱ نفر مازاد جمعیت وجود خواهد داشت (انحراف ۲۰/۳+ درصدی از میانگین کشوری) که با احتساب ۲ نماینده مجموع انحراف این حوزه ۹۹,۹۰۲ نفر خواهد بود.

شهرستان‌های کمیجان و خنداب از این حوزه منتزاع و تبدیل به حوزه‌های مستقل شده است. در صورت تصویب طرح حاضر، حوزه انتخابیه «کمیجان و خنداب»، ۹۰,۴۵۹ نفر جمعیت خواهد داشت که نسبت به میانگین کشوری، ۱۵۵,۴۶۸ نفر کمبود جمعیت دارد (انحراف ۶۳/۲- درصدی از میانگین کشوری) که انحرافی بالاست. در صورت تصویب این بند از طرح حاضر، با انتزاع شهرستان‌های

جدول ۲۱. تغییرات پیشنهادی در مرزهای حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان استان مرکزی در طرح حاضر و پیامدهای آن از منظر نسبت جمعیت به تعداد نماینده (نسبت به میانگین کشوری هر ۲۴۵,۹۲۷ نفر یک نماینده)

ردیف	نام حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد کنونی نماینده	تعداد نماینده اختصاص یافته در مصوبه کمیسیون	نسبت جمعیت به یک نماینده (پس نماینده از اختصاص نماینده جدید)	مجموع انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری	درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری (پس از اختصاص نماینده / اصلاح مرزها / تفکیک حوزه)	وضعیت استان از منظر کمبود یا مازاد نماینده
۱	کمیجان و خنداب	۹۰,۴۵۹	-	۱	۹۰,۴۵۹	-۱۵۵,۴۶۸	-۶۳/۲	۱/۲ نفر کمبود
۲	اراک	۵۹۱,۷۵۶	۲	-	۲۹۵,۸۷۸	۹۹,۹۰۲	۲۰/۳+	مازاد

مأخذ: همان.

۲۲. استان هرمزگان

بند «۲۲» ذیل ماده واحده بیان می‌دارد:

با افزایش دو نماینده به تعداد نمایندگان استان هرمزگان، حوزه‌های انتخابیه آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:
الف) تعداد نمایندگان حوزه انتخابیه «بندرعباس، حاجی‌آباد، خمیر، قشم و ابوموسی» از سه نفر به چهار نفر افزایش می‌یابد.
پ) تعداد نمایندگان حوزه انتخابیه «میناب، رودان، جاسک، سیریک و بشاگرد» از یک نفر به دو نفر افزایش می‌یابد.

در این زمینه نکات ذیل قابل تأمل است:

■ پس از آن حوزه انتخابیه بندرعباس، قشم، ابوموسی، حاجی‌آباد و خمیر بیشترین درصد انحراف مثبت در استان هرمزگان متعلق به حوزه انتخابیه میناب، رودان، جاسک، سیریک و بشاگرد است. این حوزه با ۵۲۳,۴۳۵ نفر جمعیت و یک نماینده نسبت به میانگین کشوری، ۲۷۷,۵۰۸ نفر جمعیت مازاد دارد (انحراف ۱۱۲/۸+ درصدی از میانگین کشوری). شایان ذکر است که از منظر عامل وسعت جغرافیایی، این حوزه دهمین حوزه انتخابیه وسیع کشور است. در صورت تصویب طرح حاضر، به هر ۲۶۱,۷۱۷ نفر یک نماینده تعلق خواهد گرفت. و به‌ازای هر نماینده نسبت به میانگین کشوری ۱۵,۷۹۰ نفر جمعیت مازاد وجود خواهد داشت (انحراف ۶/۴+ درصدی از میانگین کشوری). با احتساب دو نماینده مجموع انحراف این حوزه ۳۱,۵۸۱ نفر خواهد بود.

■ بیشترین درصد انحراف مثبت در استان هرمزگان متعلق به حوزه انتخابیه میناب، رودان، جاسک، سیریک و بشاگرد است. این حوزه با ۵۲۳,۴۳۵ نفر جمعیت و یک نماینده نسبت به میانگین کشوری، ۲۷۷,۵۰۸ نفر جمعیت مازاد دارد (انحراف ۱۱۲/۸+ درصدی از میانگین کشوری). شایان ذکر است که از منظر عامل وسعت جغرافیایی، این حوزه دهمین حوزه انتخابیه وسیع کشور است. در صورت تصویب طرح حاضر با افزایش نمایندگان این حوزه به دو نماینده، به هر ۲۶۱,۷۱۷ نفر یک نماینده تعلق خواهد گرفت. و به‌ازای هر نماینده نسبت به میانگین کشوری ۱۵,۷۹۰ نفر جمعیت مازاد وجود خواهد داشت (انحراف ۶/۴+ درصدی از میانگین کشوری). با احتساب دو نماینده مجموع انحراف این حوزه ۳۱,۵۸۱ نفر خواهد بود.

جدول ۲۲. تغییرات پیشنهادی در مرزهای حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان استان هرمزگان در طرح حاضر و پیامدهای آن از منظر نسبت جمعیت به تعداد نماینده (نسبت به میانگین کشوری هر ۲۴۵.۹۲۷ نفر یک نماینده)

ردیف	نام حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد کنونی نماینده	تعداد نماینده اختصاص یافته در مصوبه کمیسیون	نسبت جمعیت به یک نماینده (پس نماینده جدید)	انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری	درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری (پس از اختصاص نماینده / اصلاح مرزها / تفکیک حوزه)	وضعیت استان از منظر کمبود یا مازاد نماینده
۱	میناب، رودان، جاسک، سیریک و بشاگرد	۵۲۳/۴۳۵	۱	۱	۲۶۱/۷۱۷	+۳۱/۵۸۱	+ ۶/۴	
۲	بندرعباس، حاجی‌آباد، خمیر، قشم و ابوموسی	۹۶۲/۵۳۴	۳	۱	۲۴۰/۶۳۳	-۲۱/۱۷۴	-۲/۱	۲/۲ نفر کمبود

مأخذ: همان

۲۳. استان یزد

بند «۲۳» ذیل ماده واحد بیان می‌دارد:

با افزایش دو نماینده به تعداد نمایندگان استان یزد، حوزه‌های انتخابیه آن به شرح زیر اصلاح می‌شوند:

الف) بخش ندوشن و دهستان سورک، تابع شهرستان میبد، از حوزه انتخابیه «یزد، اشکذر، بخش ندوشن و دهستان سورک» منتزع و به حوزه انتخابیه «تفت و میبد» الحاق می‌شود.

ب) نام حوزه انتخابیه «یزد، اشکذر، بخش ندوشن و دهستان سورک» به «یزد و اشکذر و زارچ» اصلاح می‌شود.

پ) تعداد نمایندگان حوزه انتخابیه «یزد، اشکذر و زارچ» از یک نفر به دو نفر افزایش می‌یابد.

ب) با انتزاع خاتم و ابرکوه از حوزه انتخابیه «مهریز، بافق، بهاباد، ابرکوه، خاتم و مروست»، حوزه انتخابیه «خاتم و ابرکوه و مروست»، با اختصاص یک نماینده ایجاد می‌شود.

پ) نام حوزه انتخابیه «مهریز، بافق، بهاباد ابرکوه و خاتم و مروست» به «مهریز، بافق و بهاباد» اصلاح می‌شود.

با احتساب یک نماینده نسبت به میانگین کشوری، ۱۱۳، ۴۴۳ نفر جمعیت مازاد دارد (انحراف ۱/۱۸۰+ درصدی از میانگین کشوری). به این معنا که این حوزه نیازمند افزایش ۱/۸ نفر نماینده است. در مصوبه کمیسیون یک نماینده به این حوزه تخصیص یافته است. با افزایش نمایندگان این حوزه به ۲ نفر، در واقع به هر ۳۴۴،۵۲۰ نفر یک نماینده تعلق خواهد گرفت (انحراف ۴۰+ درصدی از میانگین کشوری). در این صورت به ازای هر نماینده نسبت به میانگین کشوری ۹۸،۵۹۳ نفر جمعیت مازاد وجود دارد و با احتساب دو نماینده مجموع انحراف این حوزه ۱۹۷،۱۸۶ نفر خواهد بود.

حوزه انتخابیه مهریز، بافق، بهاباد، ابرکوه، خاتم و مروست، متشکل از ۶ شهرستان، با جمعیت ۲۰۷،۹۱۳ نفر، در حال حاضر نسبت به میانگین کشوری، ۳۸،۰۱۴ نفر کمبود جمعیت دارد (انحراف ۱۵/۴- درصدی از میانگین کشوری). طبق جزء «ب» بند «۲۳» شهرستان‌های

ضروری است ایرادات نگارشی اصلاح شوند. برای مثال عنوان دو جزء از بند فوق «الف» است که ضروری است اصلاح شوند. در جزء «ب» ضروری است نام شهر مرکز حوزه انتخابیه و نقاط ذیل حوزه انتخابیه درج شوند.

جزء «الف»، در راستای تبصره «۲» ماده (۱۴) قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری و لذا مورد تأیید است.

استان یزد نسبت به جمعیت خود نیازمند افزودن تقریباً یک نماینده (۰/۶ نفر) است در حالی که به این استان ۲ نماینده اختصاص یافته است که مغایر عدالت انتخاباتی مندرج در بند «۱» سیاست‌های کلی انتخابات است.

تنها حوزه انتخابیه استان یزد که نسبت به میانگین کشوری انحراف مثبت دارد، حوزه انتخابیه یزد و اشکذر و بخش ندوشن و دهستان سورک است. با انتزاع بخش ندوشن و دهستان سورک (با جمعیت ۳۸۲۰ نفر)، حوزه انتخابیه یزد و اشکذر ۶۸۹،۰۴۰ نفر جمعیت خواهد داشت که

شهرستان‌های «ابرکوه، خاتم و مروست»، جمعاً ۸۸,۱۱۴ نفر جمعیت دارند که به معنای این است که در صورت تصویب طرح حاضر حوزه انتخابیه‌ای شکل خواهد گرفت که نسبت به میانگین کشوری ۱۵۷,۸۱۳ نفر کمبود جمعیت دارد (انحراف ۶۴/۱- درصدی از میانگین کشوری) که انحراف بالایی است. همچنین با انتزاع شهرستان‌های ابرکوه، خاتم و مروست، حوزه انتخابیه «مهریز، بافق و بهاباد»، ۱۱۹,۷۹۹ نفر جمعیت خواهد داشت که نسبت به میانگین کشوری ۱۲۶,۱۲۸ نفر کمبود جمعیت دارد (انحراف ۵۱/۲- درصدی از میانگین کشوری).

شهرستان‌های خاتم و ابرکوه و مروست از حوزه مذکور منتزع و با اختصاص یک نماینده تبدیل به یک حوزه مستقل خواهد شد. نظر به اینکه در حال حاضر، این حوزه با وسعت ۳۵,۸۰۰ کیلومتر مربع ششمین حوزه انتخابیه وسیع کشور محسوب می‌شود، به نظر می‌رسد تفکیک این حوزه در راستای عمل به مقتضیات اجتناب‌ناپذیر، مندرج در بند «۱» سیاست‌های کلی انتخابات بوده است. با این حال در صورت تصویب این بخش از مصوبه کمیسیون وجود دو حوزه انتخابیه با انحراف بالای جمعیتی را شاهد خواهیم بود.

جدول ۲۳. تغییرات پیشنهادی در مرزهای حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان استان یزد در طرح حاضر و پیامدهای آن از منظر نسبت جمعیت به تعداد نماینده (نسبت به میانگین کشوری هر ۲۴۵,۹۲۷ نفر یک نماینده)

ردیف	نام حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد کنونی نماینده	تعداد نماینده اختصاص یافته در مصوبه کمیسیون	نسبت جمعیت به یک نماینده (پس از اختصاص نماینده جدید)	مجموع انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری	درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری (پس از اختصاص نماینده / اصلاح مرزها / تفکیک حوزه)	وضعیت استان از منظر کمبود یا مازاد نماینده
۱	یزد و اشکذر	۶۸۹,۰۴۰	۱	۱	۳۴۴,۵۲۰	+۱۹۷,۱۸۶	+۴۰	۵/۶ نفر کمبود
۲	ابرکوه، خاتم و مروست	۸۸,۱۱۴	-	۱	۸۸,۱۱۴	-۱۵۷,۸۱۳	-۶۴/۱	
۳	مهریز، بافق و بهاباد	۱۱۹,۷۹۹	۱	-	۱۱۹,۷۹۹	-۱۲۶,۱۲۸	-۵۱/۲	
۴	تفت و میناب و بخش ندوشن دهستان سورک	۱۴۳,۶۲۰	۱	-	۱۴۳,۶۲۰	-۱۰۲,۳۰۷	-۴۱/۶	

مأخذ: همان.

نتیجه‌گیری

گذشته از تغییرات جمعیتی که در حوزه‌های انتخابیه کشور، صرفاً در نتیجه اصلاح ۱۰ مورد عدم تطابق مرزهای حوزه‌های انتخابیه با مرزهای سیاسی محلی (مرزهای تقسیمات کشوری)، در راستای تحقق تبصره «۲» ماده (۱۴) قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری، در نتیجه تصویب طرح حال حاضر به وجود خواهد آمد، با احتساب حوزه‌های جدیدی که ایجاد خواهد شد در کل ۶۳ حوزه انتخابیه کشور مشمول تغییرات مصوبه کمیسیون خواهند بود. پس از اعمال تغییرات، ۱۳ حوزه (۲۰/۷ درصد) از انحراف جمعیت ۴۰- درصد و بالاتر برخوردار خواهند بود که در ۱۲ مورد - که در جدول ذیل با رنگ متمایز مشخص شده‌اند - این وضعیت مغایر عدالت انتخاباتی مندرج در بند «۱» سیاست‌های کلی انتخابات و لذا نیازمند اصلاح است. لذا تصویب ماده واحده طرح حاضر مشروط به اصلاح ۱۲ مورد مذکور توصیه می‌شود.

ترسیم مرزهای حوزه‌های انتخابیه و اختصاص نماینده باید به گونه‌ای انجام گیرد که به تحقق عدالت و برابری حق رأی شهروندان در حوزه‌های مختلف و شکل‌گیری مجلسی مردم‌سالار منجر شود. این امر مستلزم این است که در ابتدا استان‌های کشور نسبت به جمعیت خود سهم برابری از کرسی‌های مجلس شورای اسلامی داشته باشند و در مرحله بعد حوزه‌های انتخابیه درون استان‌ها نسبت به جمعیت خود و با رعایت مقتضیات اجتناب‌ناپذیر، تا حد ممکن سهم برابری از کرسی‌های استان داشته باشند. در گزارش کلیات طرح به چگونگی توزیع کرسی‌ها میان استان‌های کشور پرداخته و اصلاحاتی پیشنهاد شد. در این گزارش مصوبه کمیسیون از منظر تغییراتی که در حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان به وجود خواهد آورد، به تفکیک استان‌های کشور مورد بررسی قرار گرفت.

جدول ۲۴. پیامد تغییرات ایجاد شده طبق مصوبه کمیسیون از منظر جمعیتی در مقایسه با میانگین کشوری ۱۴۵.۹۲۷

ردیف	نام حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد کنونی نماینده	تعداد نماینده اختصاص یافته در مصوبه کمیسیون	نسبت جمعیت به یک نماینده (پس از اختصاص نماینده جدید)	مجموع انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری	درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری (پس از اختصاص نماینده / تفکیک حوزه)	وضعیت استان از منظر کمبود یا مازاد نماینده
استان آذربایجان غربی								
۱	خوی، چابهاره، و چالدران	۴۴۱,۰۱۶	۱	۱	۲۲۰,۵۰۸	-۵۰,۸۳۸	-۱۰/۳	۱/۲ نفر کمبود
۲	ماکو، شوط و پلدشت	۱۹۲,۶۰۳	۱	-	۱۹۲,۶۰۳	-۵۳,۳۲۴	-۲۱/۶	
استان اصفهان								
۳	ورزنه، هرنند، کوهپایه	۱۱۲,۲۵۸	-	۱	۱۱۲,۲۵۸	-۱۳۳,۶۶۹	-۵۴/۳	۱/۸ نفر کمبود
۴	اصفهان	۲,۱۳۰,۹۹۱	۵	-	۴۲۶,۱۹۸	+۹۰۱,۳۵۶	+۷۳/۳	
۵	آران و بیدگل	۱,۰۳۳,۵۱۷	-	۱	۱,۰۳۳,۵۱۷	-۱۴۲,۴۱۰	-۵۷/۹	
۶	کاشان و بخش قمصر	۳۶۴,۴۸۲	۱	-	۳۶۴,۴۸۲	+۱۱۸,۵۵۵	+۴۸/۲	
استان البرز								
۷	کرج، اشتهارد، فردیس و آسارا	۲,۲۸۳,۱۷۵	۲	۲	۵۷۰,۷۹۴	+۱,۲۹۹,۴۶۷	+۱۳۲	۸ نفر کمبود
۸	ساوجبلاغ، نظرآباد و طالقان و چهارباغ	۴۲۹,۲۲۵	۱	۱	۲۱۴,۶۱۲	-۶۲,۶۲۹	-۱۲/۷	
استان بوشهر								
۹	بوشهر، گناوه و دیلم	۴۳۵,۹۰۶	۱	۱	۲۱۷,۹۵۳	-۵۵,۹۴۸	-۱۱/۳	۵/۷ نفر کمبود
استان تهران								
۱۰	قدس	۳۱۶,۶۳۶	-	۱	۳۱۶,۶۳۶	+۷۰,۷۰۹	+۲۸/۷	۱۸/۹ نفر کمبود
۱۱	ملارد	۳۷۷,۲۹۲	-	۱	۳۷۷,۲۹۲	+۱۳۱,۳۶۵	+۵۳/۴	
۱۲	شهریار	۷۴۴,۲۱۰	۱	-	۷۴۴,۲۱۰	+۴۹۸,۲۸۳	+۲۰۲/۶	
۱۳	رباط کریم	۲۹۱,۵۱۶	-	۱	۲۹۱,۵۱۶	+۴۵,۵۸۹	+۱۸/۵	
۱۴	بهارستان	۵۳۶,۳۲۹	۱	-	۵۳۶,۳۲۹	+۲۹۰,۴۰۲	+۱۱۸	
۱۵	ورامین، پیشوا و قرچک	۶۳۹,۴۸۱	۱	۱	۳۱۹,۷۴۰	+۱۴۷,۶۲۷	+۳۰/۱	
۱۶	پردیس	۱۶۹,۰۶۰	-	۱	۱۶۹,۰۶۰	-۷۶,۸۶۷	-۳۱/۲	
۱۷	تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر	۹,۶۸۳,۱۰۹	۳۰	-	۳۲۲,۷۷۰	+۲,۳۰۵,۲۹۹	+۳۱/۲	
استان چهارمحال و بختیاری								
۱۸	فارسان و کوهرنگ	۱۳۶,۸۲۱	-	۱	۱۳۶,۸۲۱	-۱۰۹,۱۰۶	-۴۴/۳	۵/۲ نفر مازاد
۱۹	اردل و کبیر و بخش دستگرد	۱۰۴,۲۰۶	۱	-	۱۰۴,۲۰۶	-۱۴۱,۷۲۱	-۵۷/۶	
استان خراسان جنوبی								
۲۰	طبس و بشرویه	۹۸,۶۸۱	-	۱	۹۸,۶۸۱	-۱۴۷,۲۴۶	-۵۹/۸	۵/۹ نفر مازاد
۲۱	فردوس و سرايان	۷۸,۸۳۵	۱	-	۷۸,۸۳۵	-۱۶۷,۰۹۲	-۶۷/۹	
استان خراسان رضوی								
۲۲	مشهد، رضویه و احمدآباد	۳,۳۷۲,۶۶۰	۵	۱	۵۶۲,۱۱۰	+۱,۸۹۷,۰۹۸	+۱۲۸/۵	۸/۳ نفر کمبود
۲۳	تایباد و باخزر	۱۷۲,۱۷۹	-	۱	۱۷۲,۱۷۹	-۷۳,۷۴۸	-۲۹/۹	
۲۴	تربت جام و صالح آباد	۲۶۷,۶۷۱	۱	-	۲۶۷,۶۷۱	+۲۱,۷۴۴	+۸/۸	
۲۵	کلات و درگز	۱۰۸,۵۹۲	۱	-	۱۰۸,۵۹۲	-۱۳۷,۳۳۵	-۵۵/۴	

۱. در این جدول اصلاح ۱۰ مورد عدم تطابق مرزهای حوزه‌های انتخابیه با مرزهای سیاسی محلی (مرزهای تقسیمات کشوری)، در راستای تحقق تبصره «۲» ماده (۱۴) قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری در نظر گرفته نشده است.
 ۲. این مورد الحاق شهرستان کلات به حوزه انتخابیه درگز و بدون تخصیص نماینده است. حوزه انتخابیه درگز در حال حاضر ۷۲,۳۵۵ نفر جمعیت دارد. پس از اعمال تغییرات مندرج در مصوبه کمیسیون و الحاق کلات به درگز، جمعیت حوزه انتخابیه کلات و درگز به ۱۰۸,۵۹۲ نفر افزایش خواهد یافت و لذا مورد تأیید است.

ردیف	نام حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد کنونی نماینده	تعداد نماینده اختصاص یافته در مصوبه کمیسیون	نسبت جمعیت به یک نماینده (پس از اختصاص نماینده جدید)	مجموع انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری	درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری (پس از اختصاص نماینده / تفکیک حوزه)	وضعیت استان از منظر کمبود یا مازاد نماینده
استان خراسان شمالی								
۲۶	مانه و سملقان، جاجرم و گرمه	۱۶۳,۸۷۵	-	۱	۱۶۳,۸۷۵	-۸۲,۰۵۲	-۳۳/۳	۰/۷ نفر مازاد
	بجنورد و راز و جرگلان	۳۸۳,۲۹۳	۲	-	۱۹۱,۶۴۶	-۱۰۸,۵۶۱	-۲۲	
استان خوزستان								
۲۸	اهواز، باوی، حمیدیه و کارون	۱,۵۵۸,۷۰۹	۳	۱	۳۸۹,۶۷۷	۵۷۵,۰۰۱	+۵۸/۴	۱/۱ نفر کمبود
	باغملک و هفتگل	۱۲۷,۵۰۳	-	۱	۱۲۷,۵۰۳	-۱۱۸,۴۲۴	-۴۸/۱	
	مسجد سلیمان، لالی و اندیکا	۱۹۹,۰۱۱	۱	-	۱۹۹,۰۱۱	-۴۶,۹۱۶	-۱۹	
	شهرستان ایذه	۱۹۸,۸۷۱	۱	-	۱۹۸,۸۷۱	-۴۷,۰۵۶	-۱۹/۱	
استان سیستان و بلوچستان								
۳۲	نیک‌شهر، بخت، قصرقند، لاشار، و فوج	۲۵۲,۱۳۱	-	۱	۲۵۲,۱۳۱	۶,۲۰۴	+۲/۵	۳/۲ نفر کمبود
	راسک و سرباز و آشار	۱۸۶,۱۶۵	-	۱	۱۸۶,۱۶۵	-۵۹,۷۶۲	-۲۴/۳	
	زاهدان بخش‌های نصرت‌آباد و کورین	۶۷۲,۵۸۹	۲	۱	۲۲۴,۱۹۶	-۶۵,۱۹۲	-۸/۸	
	ایرانشهر، بمپور و دلگان	۳۲۲,۱۷۱	۱	-	۳۲۲,۱۷۱	۷۶,۲۴۴	+۳۱	
	چابهار، دشتیاری، کنارک و زرآباد	۳۸۱,۴۱۶	۱	-	۳۸۱,۴۱۶	۱۳۵,۴۸۹	+۵۵	
استان فارس								
۳۷	شیراز و زرقان	۱,۸۶۹,۰۰۱	۴	۱	۳۷۳,۸۰۰	+۶۳۹,۳۶۶	+۵۱/۹	۱/۷ نفر کمبود
	مرودشت، پاسارگاد و ارسنجان	۳۹۶,۲۷۷	۱	۱	۱۹۸,۱۳۸	-۹۵,۵۷۷	-۱۹/۴	
	لارستان، اوز، خنج و گراش	۳۰۹,۱۸۶	۱	۱	۱۵۴,۵۹۳	-۹۱,۳۳۴	-۳۷/۱	
استان قزوین								
۴۰	البرز و آبیک	۳۳۷,۴۰۱	-	۱	۳۳۷,۴۰۱	+۹۱,۴۷۴	+۳۷/۱	۱/۱ نفر کمبود
	قزوین	۵۹۶,۹۳۲	۲	-	۲۹۸,۴۶۱	+۱۰۵,۰۷۸	+۲۱/۳	
استان قم								
۴۲	قم	۱,۲۹۲,۲۸۳	۳	۱	۳۲۳,۰۷۰	۳۰۸,۵۷۵	+۳۱/۳	۲/۲ نفر کمبود
استان کردستان								
۴۳	کامیاران و دهگلان	۱۶۶,۸۷۱	-	۱	۱۶۶,۸۷۱	-۷۹,۰۵۶	-۳۲/۱	۰/۵ نفر کمبود
	سندج و دیواندره	۵۸۱,۴۴۲	۲	-	۲۹۰,۷۲۱	+۸۹,۵۸۸	+۱۸/۲	
	قروه	۱۴۰,۱۹۲	۱	-	۱۴۰,۱۹۲	-۱۰۵,۷۳۵	-۴۲/۹	

ردیف	نام حوزه انتخابیه	جمعیت	تعداد کانونی نماینده	تعداد نماینده اختصاص یافته در مصوبه کمیسیون	نسبت جمعیت به یک نماینده (پس از اختصاص نماینده جدید)	مجموع انحراف نسبت جمعیت از میانگین کشوری	درصد انحراف نسبت جمعیت به یک نماینده از میانگین کشوری (پس از اختصاص نماینده / تفکیک حوزه)	وضعیت استان از منظر کمبود یا مازاد نماینده
استان کرمان								
۴۶	کرمان و راور و بردسیر	۸۶۳,۹۰۵	۲	۱	۲۸۷,۹۶۸	+۱۲۶,۱۲۴	+۱۷	۲/۸ نفر کمبود
۴۷	سیرجان	۳۲۴,۱۰۳	۱	-	۳۲۴,۱۰۳	۷۸,۱۷۶	+۳۱,۷	
۴۸	ریگان و فهرج	۱۵۵,۵۰۶	۱	۱	۱۵۵,۵۰۶	-۹۰,۴۲۱	-۳۶,۷	
۴۹	بم و نرماشیر	۲۸۲,۴۶۹	۱	-	۲۸۲,۴۶۹	+۳۶,۵۴۲	+۱۴,۸	
۵۰	رودبار جنوب و قلعه گنج	۱۸۲,۴۸۷	-	۱	۱۸۲,۴۸۷	-۶۳,۴۴۰	-۲۵,۷	
۵۱	کهنوج و منوجان	۱۹۵,۵۵۳	۱	-	۱۹۵,۵۵۳	۵۰,۳۷۴	-۲۰,۴	
استان کرمانشاه								
۵۲	کرمانشاه	۱,۰۸۳,۸۳۳	۳	۱	۲۷۰,۹۵۸	+۱۰۰,۱۲۵	+۱۰/۱	۰/۱ نفر مازاد
استان کهگیلویه و بویراحمد								
۵۳	بویراحمد، دنا و مارگون	۳۴۲,۴۲۴	۱	۱	۱۷۱,۲۱۲	۱۴۹,۴۳۰	-۳۰/۳	۰/۲ نفر مازاد
استان گلستان								
۵۴	کلاله و مراوه تپه	۱۷۸,۲۷۲	-	۱	۱۷۸,۲۷۲	-۶۷,۶۵۵	-۲۷/۵	۰/۵ نفر کمبود
۵۵	مینودشت و گالیکش	۱۳۸,۶۵۶	۱	-	۱۳۸,۶۵۶	۱۰۷,۲۷۱	-۴۳/۶	
استان مازندران								
۵۶	آمل	۴۰۱,۶۳۹	۱	۱	۲۰۰,۸۱۹	-۹۰,۲۱۶	-۱۸/۳	۱/۳ نفر کمبود
استان مرکزی								
۵۷	کمیجان و خنداب	۹۰,۴۵۹	-	۱	۹۰,۴۵۹	۱۵۵,۴۶۸	-۶۳/۲	۱/۲ نفر مازاد
۵۸	اراک	۵۹۱,۷۵۶	۲	-	۲۹۵,۸۷۸	۹۹,۹۰۲	+۲۰/۳	
استان هرمزگان								
۵۹	بندرعباس، حاجی آباد، خمیر، قشم و ابوموسی	۹۶۲,۵۳۴	۳	۱	۲۴۰,۶۳۳	-۲۱,۱۷۴	-۲/۱	۲/۲ نفر کمبود
۶۰	میناب، رودان، جاسک، سیریک و بشاگرد	۵۲۳,۴۳۵	۱	۱	۲۶۱,۷۱۷	+۳۱,۵۸۱	+۶/۴	
استان یزد								
۶۱	یزد و اشکذر	۶۸۹,۰۴۰	۱	۱	۳۴۴,۵۲۰	+۱۹۷,۱۸۶	+۴۰	۰/۶ نفر کمبود
۶۲	ابرقوه، خاتم و مروست	۸۸,۱۱۴	-	۱	۸۸,۱۱۴	-۱۵۷,۸۱۳	-۶۴/۱	
۶۳	مهریز، بافق و بهاباد	۱۱۹,۷۹۹	۱	-	۱۱۹,۷۹۹	-۱۲۶,۱۲۸	-۵۱/۲	

مأخذ: همان.

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

تهران، خیابان پاسداران، روبروی پارک نیاوران (ضلع جنوبی، پلاک ۸۰۲)

تلفن: ۷۵۱۸۳۰۰۰ صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۵۸۵۵ پست الکترونیک: mrc@majles.ir

وبسایت: rc.majles.ir